

**NYIRÁDI ERZSÉBET
KIRÁLYNÉ ÁLTALÁNOS
ISKOLA DR. SZALAI MIKLÓS
TAGINTÉZMÉNYE
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA**

ÉRVÉNYES A 2020-2021-ES TANÉVTŐL

HALIMBA

2020

1 Tartalom

1. Az iskola nevelési programja	4
1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	4
1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	14
1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos iskolai és pedagógiai feladatok (ökoiskolát beírni ide is!!!!).....	16
1.3.1 Az egészségfejlesztés iskolai feladatai	16
1.3.2 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása	17
1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	18
1.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnökök feladatai	21
1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	23
1.6.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	23
1.6.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program	23
1.6.3 A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység	25
1.6.4 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program	26
1.6.5 Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása	27
1.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje	27
1.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel	28
1.9 A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata	29
1.9.1 Vizsgák fajtái.....	30
1.9.2 A vizsgák rendje	31
1.10 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai.....	33
1.11 A felvételi eljárás különös szabályai.....	33
2. Az intézmény helyi tanterve.....	34
2.1. A választott kerettanterv feletti óraszám.....	34
2.2. Részletes helyi tanterv	37
2.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	38
2.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása....	40
2.8.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	40
2.8.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	40
2.8.3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	41
2.8.4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	41
2.5. Mindennapos testnevelés.....	42
2.6. A választható tantárgyak, foglalkozások szabályai	42

2.7. Projektoktatás, témahét	44
2.8. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	46
2.8.1. „Szülő-Suli” – tanulók iskolai előmenetelének javítása és a korai lemorzsolódás visszaszorítása az iskola – család együttműködésére alapozott egyéni fejlesztésen keresztül	49
2.9. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	56
2.10. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása	60
2.11. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei.....	61
2.12. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek.....	62
2.13. Az iskola egészségnevelési elvei.....	62
2.14. Az iskola környezeti nevelési elve	64
2.15. Integrációs tevékenység - sajátos nevelésű igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók ellátása.....	65
2.8.1. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók.....	65
2.8.2. Az enyhén értelmi fogyatékos tanuló.....	66
2.8.3. Pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók.....	67
2.15.5 Az integrált keretek közt nevelt sajátos nevelésű igényű tanuló feltételrendszerének megvalósulása	75
2.16. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei.....	78
2.8.1. A magatartás és szorgalom értékelése	78
2.8.2. A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei	80

1. Az iskola nevelési programja

1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Alapelvek

Az iskola jövőképe

Intézményünkben, amely Halimba és Szőc tanköteles korú gyermekeit fogadja, 8 évfolyamon folyik a nevelő-oktató munka. Pedagógiai munkánkat a gyermekközpontúság, a korszerű ismeretek átadásának, az iskola és a szülők harmonikus kapcsolatának elve határozza meg.

Az oktató-nevelő munka kööttségei mellett olyan alternatívákat, lehetőségeket kínálunk, amelyekkel felvehetjük a versenyt más iskolákkal.

Tehetséges tanulóink számára továbbra is biztosítjuk a folyamatos helyi, területi és megyei megmérettetéseket és az azokra való felkészítést.

A hátrányos helyzetű, segítségre szoruló gyermekeinkkel gyógypedagógus, illetve logopédus foglalkozik.

Lehetőségeinkhez mérten szakköröket, tanfolyamokat indítunk. Több éve folyik a képzőművészeti oktatás a Magyarpolányi Művészeti Alapiskola kihelyezett tagozataként, s ez által biztosítjuk a tehetséges tanulók felkutatását.

Erényeink: az alacsony osztálylétszámok, a családi hangulat, a gyermekközpontú, egyénre szabott nevelési módszerek alkalmazása, pedagógusaink szakmai tudása, a jó légkör, a sokszínűség, amelyet a szülők és a gyerekek értékelni tudnak – mindezeket a jövőben is szeretnénk biztosítani.

Nevelő-oktató munkánk kulturált környezetben folyik.

Pedagógiai alapelvek

Ahhoz, hogy a jövőkében megfogalmazott célokat meg tudjuk valósítani, mindhárom fél – gyermek, pedagógus, szülő – munkájának összehangolására van szükség.

Gyermekeinktől elvárjuk:

- képességeiknek megfelelően, lelkiismeretesen tanuljanak,

- megbecsüljék az iskola által fontosnak tartott értékeket, ápolják a hagyományokat,
- tiszteljék a felnőtteket és társaikat,
- óvják saját és társaik testi épségét.

Pedagógus közösségünk a következőket várja el tagjaitól:

- Legyenek jártasak a szaktudományokban s a nevelés művészetében.
- Igyekezzenek minél több értéket közvetíteni, és egységes követelményrendszert kialakítani.
- Munkájukban legyenek igényesek, pontosak és fegyelmezettek.
- Nevelőmunkájukban tükröződjön a gyermekközpontúság, a tolerancia, az egyéni bánásmód és a türelem. Okosan szeressék a gyerekeket.
- Vállalják és közvetítsék az iskolai közösség által megfogalmazott, fontosnak tartott értékeket.
- Gyakoroljanak önkritikát az esetleges mulasztás vagy felelősség elismerésében.
- Legyenek kiegyensúlyozottak, törekedjenek a pozitív életszemlélet sugárzására.

Mit kérünk a szülőktől?

- Az iskola pedagógiai programjában megfogalmazottak elfogadását.
- A családi nevelés és az iskola által megfogalmazott követelmények, értékek összehangolását.
- A gyermekek iskolai magatartásának, tanulmányi munkájának figyelemmel kísérését.
- Folyamatos kapcsolattartást szülői értekezletek, fogadóórák, bemutató illetve nyílt órák alkalmával.
- Az iskola által szervezett rendezvényeken való részvételt.
- Korrekt véleménynyilvánítást az iskoláról, őszinteséget, bizalmat a problémák közös megoldásában.
- Anyagi lehetőségeikhez mérten a „Szalai Miklós Iskolafejlesztési Alapítvány” támogatását.

Funkcionális elveink

Iskolánk 2006 óta a nyirádi általános iskolával egy intézményként, majd 2016. január 1-től a Pápai Tankerületi Központ fenntartásában működik, tovább szintén egy intézményként. Emellett szoros kapcsolatot ápolunk a magyarpolányi művészeti iskolával. Sokszínű tevékenységével helyet és lehetőséget biztosít a tehetségekkel és a tanulásban lemaradókkal történő együttes foglalkozásra

Prevenció elve

Nagy szerepet kap már az óvoda, az iskolai előkészítő is, a kiszűrt beszédhibák, a dyslexia, dyscalculia, dysgrafia felismerésében és a hátrányok csökkentésében.

Tanulásszervezési eljárásainkban hangsúlyozzuk a gyakorlatközpontúság és tevékenységközpontúság elvét.

Céljaink:

- Az iskola alapozza meg megfelelően az elemi készségeket: A tanítás-tanulás folyamatában meghatározó az önálló tanulás és ismeretszerzés készségeinek közvetítése, a konvertálható tudás alapjainak megszilárdítása. A differenciált oktatás keretében a tanulók egyéni képességeiknek, fejlettségi szintjüknek megfelelően sajátítják el az alapműveltség elemeit, bontakoztathatják ki képességeiket.
- Az általános iskola egyik legfontosabb küldetése az alapműveltség, a konvertálható tudáselemek közvetítése:

Az iskola közvetítse az alapműveltség elemeit az elsajátítás szintjéig. Kiemelten:

- a kommunikációs és informatikai alapművelési készségeket
- az idegen nyelv alapjainak tudását, az adott országok ismeretét
- a modern információhordozók használatának ismeretét, alkalmazását az önálló tanulási folyamatban
- Az iskola fokozatosan bővülő ismereteket közvetít a népi hagyományok körében.
- A tanulókból az értékeket vállaló, erkölcsi tartással bíró, kulturált magatartású fiatalok váljanak
- A tanulóknak legyen kötelesség- és feladattudatuk. Minden tanulónak váljon céljává, hogy naponta felkészülten érkezzen az iskolába
- Minden gyerek rendelkezék saját feladattal, megbízatással, tudja értékelni a szellemi teljesítmények mellett a fizikai munkát is.
- A tanulók igényesen teljesítsék azon kötelességüket, hogy testi fejlettségükhöz igazodva tevékenyen közreműködjenek saját környezetük és az általuk használt eszközök rendben tartásában, az iskolai rendezvények előkészítésében, megrendezésében.

- Növendékeink sajátítsák el az iskolán kívüli helyzetekben is a kulturált magatartás alapszabályait.
- A tanulók a társadalomba sikeresen beilleszkedő, a demokrácia szabályait értő, alkalmazni tudó állampolgárokká/iskolapolgárokká váljanak.

Ehhez az szükséges, hogy

- a tanuló ismerje meg a társadalom működését, alkosson önálló véleményt ezekről,
- alapszinten ismerje az Európai Unió működését, felépítését, szerepét hazánk életében
- alakuljon ki benne az önismeret képessége, és ennek birtokában reális legyen a középfokú oktatási intézmény megválasztása,
- tudatosuljon bennük az, hogy a társadalom életét törvények és erkölcsi normák szabályozzák, amelyeket be kell tartaniuk,
- ismerje meg és tartsa be az iskola belső rendjét, szokásait, fogadja el és tartsa tiszteletben a másságot.
- Egészséges életmódra nevelés, az egészséges életmód igényének kialakítása.
- Napi rendszeres testmozgás igényének kialakítása, egészséges test formálása, állóképesség javítása, sportkörüli foglalkozások igénybe vétele.
- Megfelelő táplálkozás kialakítása, korszerű táplálkozás alapjainak tudatosítása.
- Az egyéni fizikai állapotok szintjének fejlesztése, fontos, hogy ezt differenciáljuk és összhangba állítsuk a képességekkel.
- Egyéni adottságokhoz szabott terhelés.
- A tanulók minél többféle sportágban próbálják ki magukat és szerezzenek jártasságot bennük.
- A tanulók készüljenek fel sikeresen a reálisan megválasztott továbbtanulásra.
- A tanulók felkészüljenek a reálisan megválasztott sikeres továbbtanulásra, a középiskola világába eredményesen illeszkedjenek be.
- A tanulók eredménytartása a legtöbb esetben megfelelő lesz, az esetleges romlás a tanulási teljesítményben nem haladja meg az 1,0 egészes átlagkülönbséget,
- A középiskolai partnereink többsége elégedettségét fejezi ki a továbbtanuló tanítványunk tanulási teljesítménye, a konvertálható tudáselemek ismeretszintje és főként az alapkészségek alapján.
- Ennek érdekében alapvető elvárás, hogy az intézmény tanulói a 8. osztály elvégzése után közelítsék, illetve értsék el az alábbi célokat:

- legyen szellemileg fogékony, érzelmileg gazdag, erkölcsös.
- legyen akaraterője és fegyelmezettsége, legyen képes a kudarccal szembeállni.
- rendelkezzen a megújulás és alkalmazkodás képességével.
- rendelkezzen a társas emberi léthez szükséges nélkülözhetetlen szokások és magatartásmódok ismeretével és gyakorlatával.
- jellemezze a haza szeretetét, a közösségi hovatartozás érzése.
- érezzen és vállaljon felelősséget önmagáért és másokért, a közösségért.
- legyen határozott és toleráns, következetes, de változásokra, változtatásokra is képes.
- tudjon a helyzethez méltóan viselkedni.
- legyen képes a társadalmi munkamegosztásba bekapcsolódni.
- tudja és akarja ismereteit továbbfejleszteni.
- tudja, hogy a nyelv kapcsol össze embereket és országokat.
- tisztelje a természetet és óvja értékeit.
- legyen tisztában a káros szenvedélyek hatásaival.
- ismerje fel a családi összetartozás értékét, a társas kapcsolatok jelentőségét.
- legyen igényes önmagával és környezetével.
- ismerje és gyakorolja a demokrácia alapvető jegyeit.

A közvetíteni kívánt értékek

1.Munkafegyelem, tanulási fegyelem

Cél: Az alapvető tanulási és munkaszokások elsajátítása a megváltozott körülményekre adaptálva. A nehezedő tananyagból fakadó kudarcélmények ellensúlyozása, a támogatás megélése, az erőfeszítés örömeinek, sikerének elősegítése. A gyerekek bekapcsolása a szabályalakításba és a folyamatos fejlődést elősegítő rész célkitűzésekbe. Az önfegyelem kialakulásának elősegítése akaratedző gyakorlattal. A rendszeresen végzett munka fontosságának ismerete, a munka, mint az értékteremtés és a személyiségépítés eszköze. Előbbi ismereteknek a gyakorlatban történő pozitív megélése. Az önfegyelem, önirányítás kipróbálása akaratedző gyakorlatok formájában és a mindennapokban.

2. Műveltségre, informáltságra törekvés

Cél:

Az alapkészségek eszközszintű használata, a megismert „tudománymorzsák” elemi integrációja, az iskola szellemi életébe való bekapcsolódás lehetőségeinek ismerete. Az információszerzés módozatiban való jártasság elsajátítása. Az önálló búvárkodás örömeivel a pozitív beidegződések elősegítése. (A műveltség, mint szokás- és magatartásrendszer alapjainak lerakása.) Az alpműveltség elemeinek elsajátítása, az információforrások biztos használata. A község kulturális életébe való bekapcsolódás. A szelekció képességének gyakoroltatása a választható értékek folyamatos elemzésével.

3. Udvarias, illemtudó viselkedés

Cél:

A viselkedéskultúra elemeinek ismerete és gyakorlása a tágabb iskolai és kultúr-környezetben. Pozitív érzelmi megerősítése annak, hogy az udvariasság a jó emberi kapcsolatok egyik feltétele. A szabályra hangolódás segítése, a terepen való alkalmazás előkészítése utáni rendszeres gyakorlása.

A viselkedés esztétikuma (az őszinte és természetes viselkedés nem azonos a durvasággal). A viselkedés következményeinek elemzésével empátikus magatartásra hangolás. A terepen való viselkedés rendszeres értékelése spontán szituációkban is.

4. Rend, tisztaság, esztétikum

Cél:

Bekapcsolódás az iskola rendjének biztosításába, megőrzésébe. Aktív közreműködés az alapvető szabályok és az esztétikus környezet létrehozásában. A megjelenés esztétikumának, az egészséges életmódnak az ismerete. Az iskolát segítő, gazdagító pozitív minták gyakorlása. Az egymáshoz és a rendhez igazodó viselkedés gyakorlása.

*5. Demokratizmus, beavatottság***Cél:**

A demokratizmus iskolai fórumainak, a tanulókra vonatkozó jogoknak és kötelességeknek az ismerete. A részvétel formáinak gyakorlása. A másokért tenni akarás öröme. Az egymás iránti segítőkészség, tisztelet, együttérzés élményével gazdagodás a mindennapi gyakorlatban. A vezetői és beosztotti szerep gyakorlatban történő kipróbálása, az érdekképviselési magatartás gyakorlása. A vitakultúra elemeinek (bírálat-önbírálat, ok-okozati összefüggések, a mások véleményére való odafigyelés, nyelvi megformálás) folyamatos alkalmazása. A beleszólás fontosságának ismerete, a cselekvő állampolgári magatartás. A véleménynyilvánítással járó felelősség. Az öntevékenység (szervezettség) gyakorlatának kialakítása csoporton belül.

*6. A helyi hagyományok ápolása, közösséghez tartozás.***Cél:**

A hagyományörzés iskolán kívüli lehetőségei és felelőssége (versenyek, pályázatok vetélkedők, továbbtanulás). Az iskola hírnevének erősítésével kapcsolatos kellemes élmények átélése. A kisebbek hagyományápolási szokásaiban való segítség öröme.

*7. A magyarság mint nemzeti örökség***Cél:**

A magyar népművészeti alkotások folyamatos megismerése, az élményszerző kapcsolódások biztosítása (mesék, mondák, gyermekjátékok, kézműves tevékenységek). Az ilyen témájú hagyományörző vetélkedőkön való részvétel.

A magyar irodalomhoz, történelemhez, képző- és iparművészethez, zenéhez kapcsolható meghatározó személyiségek és alkotásaik ismerete: fotók, memoriterek. A szellemi és tárgyi néprajz legfontosabb elemeinek megismerése: szokások, tárgyak gyűjtése, készítése, kiállítása. A tanórai valamint a médiákból, kirándulásokról nyert élmények közös feldolgozása. A határon túli magyarságról szóló elemi ismeretek. Élményszerzés levelezéssel, élő kapcsolatokkal. A tudomány és technika magyar nagyjai és alkotásaik.

8. A teljesítmény és az emberi nagyság tisztelete

Cél:

Híres emberek példái a nehézségek, kudarcok leküzdéséről. A saját lehetőségek érték- és erőforrásként való megélése. A gyenge küzdőképességű gyerekek módszeres segítése az erre alkalmas társak bekapcsolásával. Minél szélesebb körű önkifejezési lehetőség biztosítása.

A látszatra könnyű sikerek hátterének megismerése egyes karrierek élet közelbe hozásával. Az erőfeszítés, a befektetett munka fontosságának megélése. A beavatottság pedagógiájának alkalmazása az apró lépések elvével és a folyamatos értékeléssel.

9. Derű, vidámság, egészség

Az egészségmegőrzés elemi ismeretei (testápolás, egészséges életmód). Pozitív érzések kapcsolása az iskolai és otthoni egészségmegőrző tevékenységhez. Oldott, szorongásmentesen légkör biztosítása minden iskolai tevékenységben.

A mozgás egészségmegőrző szerepének fontossága. Az aktív kikapcsolódás formáinak ismerete, az ezekben való részvétel elősegítése. A humor felhasználása a napi feszültségoldásban.⁵

Az iskola hagyományrendszere

Iskolánk 1996. június 16-án vette fel Dr. Szalai Miklós esperes úr nevét, akit gyógyteái tettek ország-sőt világszerte ismertté. Tanulóinkat igyekszünk az őáltala hitt és vallott emberi segítőkészség, egyszerűség, munkaszeretet szellemében nevelni.

Folyosóinkat gyógynövények képei, névadónk útját bemutató tablók és könyvek díszítik.

Kiemelt hangsúlyt fektetünk a környezetvédelemre, az egészséges életmódra. Sikeresen pályáztunk az Ökoiskola címre.

Természetesen ápoljuk azokat a régi hagyományainkat is, amelyeket szépnek, fontosnak tartunk. Ezek ápolása, fejlesztése, bővítése, valamint az iskola jó hírének megőrzése, öregbítése az iskolaközösség minden tagjának joga és kötelessége.

Iskolánk hagyományos kulturális és ünnepi rendezvényei:

- Tanévnyitó ünnepély, az elsősök fogadása és megajándékozása
- Nemzeti ünnepeink, október 6., Nemzeti összetartozás napja, június 4.

- Idősek napján megemlékezés és műsor
- Luca napi kotyolás
- Karácsonyi kézműves foglalkozás a Kultúrházzal közösen szervezve
- Karácsonyi műsor a kultúrotthonban
- Húsvéti kézműves foglalkozás a Kultúrházzal közösen szervezve
- Megemlékezés névadónk évfordulóin
- A művészeti iskola kiállítása
- Ki mit tud?
- Költészet napi szavalóverseny
- A végzős tanítványok búcsúztatása, ballagás
- Tanévzáró ünnepély, bizonyítványosztás, alapítványi jutalmazás
- Határtalanul tanulmányi kirándulás

Iskolai szintű szórakoztató rendezvények

- Mikulásváró nap
- Farsangi karnevál a Szülői Munkaközösség szervezésében
- Gyermeknap
- Kiállítás a gyermekek munkáiból
- Nyári napközis tábor
- Bringafesztivál
- Elmetorna
-

Iskolai szintű tanulmányi jellegű versenyek

- Vers- és mesemondó verseny
- Szaktárgyi versenyek a különböző tantárgyakból
- Őszi és tavaszi sportversenyek
- Elmetorna verseny

Intézményünk által szervezett versenyek

- Szalai Miklós Emlékverseny (egészség- és környezetvédelem)
- Bringa fesztivál

Az állami ünnepeket – október 23. március 15.– a község valamennyi lakója számára tartjuk, a többről osztályfőnöki órán emlékezünk meg.

Az iskolai rendezvényekről fotó vagy videofelvétel készül, az elkészült anyagot és az írásos dokumentumokat albumban gyűjtjük, az adatkezelési szabályzatnak megfelelően.

A hagyományápolás külsőségei

Iskolánk zászlaja nemzeti színű, melynek egyik oldalán:

DR. SZALAI MIKLÓS ÁLTALÁNOS ISKOLA HALIMBA

másik oldalán

HALIMBA ÉS SZŐC KÖZSÉGEK ÖNKORMÁNYZATÁNAK ADOMÁNYA

felirat olvasható.

Az iskola tanulóinak kötelező ünnepi viselet:

Lányok: fehér blúz, sötét alj vagy nadrág

Fiúk: fehér ing, sötét nadrág (nem farmer).

1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Ma már szinte mindenki számára elfogadott, hogy az egy-egy osztályba járó gyermekek között nagy különbségek vannak (lehetnek) egyéni adottságokban, a kognitív képességek fejlettségében, az érési ütemben vagy az otthonról hozott ismeretek, szokások, a szocializáció, a tanulásra való motiváltság szintjeiben.

Felfogásunk szerint az alapozó iskolában minden gyermek számára annyi és olyan jellegű tevékenységre kell lehetőséget biztosítanunk, amennyire az adott fejlettségi fokán, az adott pillanatban szüksége van. Ezért tanulás-szervezésünket úgy kell alakítanunk, hogy tanulóink egyéni szükségleteihez megfelelő időt és tevékenységet tudjunk biztosítani.

Törekszünk a differenciált tanulásirányítási módszerek változatos használatára, biztosítva, hogy ne siettessünk, de ne is fogjunk vissza senkit az ismeretszerzés, a készségfejlesztés folyamatában.

Felfogásunk szerint a gyermeket érdekeltté, aktívvá kell tenni a tanulás folyamatában. A kisiskolás kor életkori jellemzője a kíváncsiság, igény a felfedezésre, tapasztalásra. Hiba lenne a cselekvésre vágyó gyermeket passzív befogadóként kezelni. Éppen ezért a kutató, felfedező, cselekvéses tanulást helyezzük előtérbe.

Személyiségfejlesztés 1-4. osztályban

- Szabadság, ami egyben autonómia is (jelenti a különbözőség hangsúlyozását is, de a felelősséget is).
- Tolerancia: egymás elfogadása, a közösségi lét, szolidaritás.
- Az önismereten alapuló öntudat, amely egyben a másik ember tisztelete is.
- A nyitottság, a kíváncsiság, a játék és az öröm jogának biztosítása, a szeretet.
- A problémamegoldás képességének a kifejlesztése, mert tanulni csak az élethelyzetből adódó problémák megoldásával lehet. E nélkül nem tud kifejlődni a jellem, a személyiség.
- A kooperáción, együttműködésen alapuló tevékenység fontossága, ahol a konformitást a kreativitás, a kritikai szellem váltja fel.
- A munka szeretete, az igényesség.

Az iskolásoknál az első két szakasz után jelentős fiziológiai változások, illetve a kognitív képességek terén jelentős fejlődés indul meg. Mindezek azt eredményezik pedagógiai munkánk során, hogy e szakaszok eredményeire alapozva, természetesen az értelmi fejlődés, a jellembeli változások és a társadalmi megismerés terén egyre konkrétabb és körülhatárolhatóbb

személyiségfejlesztési programot dolgozzunk ki fokozatosság és a differenciálás elvének figyelembe vételével.

Személyiségfejlesztés 5-8. osztályban

- Az alapvető tanulási és munkaszokások elsajátítása a megváltozott körülményekre adaptálva.
- A nehezedő tananyagból fakadó kudarcélmények ellensúlyozása, a támogatás megélése, az erőfeszítés örömeinek és sikerének elősegítése.
- A gyerekek bekapcsolása a szabálytalan és a folyamatos fejlődést elősegítő rész célkitűzésekbe.
- Az önfegyelem kialakulásának elősegítése.
- Az öntevékenység alapformáinak kialakítása (felelősi megbízatások, eszközök kezelése, stb.).
- Az önálló ismeretszerzés örömeinek a pozitív beidegződések elősegítése.
- Az egymás iránti segítőkészség, tisztelet, együttérzés élményével gazdagodás a mindennapi gyakorlatban.
- A vitakultúra elemeinek (bírálat, önbírálat, ok-okozati összefüggések, a mások véleményére való odafigyelés, a nyelvi megformálás) folyamatos alkalmazása.
- A mozgás egészségmegőrző szerepének tudatosulása.
- Minél szélesebb körű önkifejezési lehetőségek biztosítása.
- A saját lehetőségek értékes erőforrásként való megélése.
- A tanulók értelmi nevelése.
- Az értelmi képességek fejlesztése. Az önálló ismeretszerzésre való igény kialakítása és fejlesztése. A sok szempontú megközelítés képességének a fejlesztése, a személyes észlelés fejlesztésének fontossága.
- A tanulók erkölcsi nevelése.
- Az alapvető erkölcsi értékek megismerése, felismerése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.
- A tanulók emocionális nevelése.
- A környezet egészére, önmagunkra irányuló helyes, pozitív cselekvésre és aktivitásra késztető érzelmek kialakítása.

Önismeretre nevelés

Az identitásélmény (önismeret és autonóm világkép) kialakítása, illetve a mind jobb önismeret következtében az önépítés iránti igény felkeltése, fejlesztése. Kitartás, céltudatosság és elkötelezettség a célok megvalósításában.

A tanulók testi nevelése

A fizikai képességek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése, a testi és szellemi egészség személyiségépítő egységének erősítése, az egészséges életmód iránti igény kialakítása, fejlesztése.

1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos iskolai és pedagógiai feladatok

1.3.1 Az egészségfejlesztés iskolai feladatai

Az egészség: testi, lelki, szociális harmónia

Az egészségfejlesztés: az a folyamat, amely képesé teszi az embereket arra, hogy kontrollt szerezzenek saját egészségi állapotuk felett, és képessé váljanak annak javítására. Az egészségfejlesztés fő feladata, az egészséges környezet megteremtése, a szemléletválttatás, az egészségfejlesztő közösségi tevékenység, és az egyéni képességek kibontakoztatása.

Az egészségnevelés: olyan tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkészséget bővíti. A korszerű egészségnevelés egészség- és cselekvésorientált tevékenység.

Általános alapelvek

- Az iskolának minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését.
- Olyan pozitív beállítódást, szokásokat, magatartást kell kialakítanunk, amelyek a gyermek egészségi állapotát javítják.
- Nemcsak a betegségek megelőzésének módjára kell megtanítani, hanem a harmonikus, egészséges élet örömteli megélésére, az egészséges életvitel kialakítására, a beteg, sérült, fogyatékos emberek iránti elfogadó magatartásra.
- Az iskola nyújtson segítséget a káros függőségekhez vezető szokások megelőzésében. Foglalkozni kell a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, a családi életre, az örömteli párkapcsolatra való felkészítéssel.
- Cél az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások kialakítása a tanulók tevékeny részvételével.

Célkitűzések

- Az iskola tárgyi környezete, az emberi kapcsolatok minősége egészségtámogató legyen
- Az egészségnevelési tevékenységbe be kell vonni a családokat, a település polgárait. A család mellett az iskola váljék az egészségnevelés kiemelkedő színterévé.
- Az iskolának szorosan együtt kell működnie az egészségügyi szolgálattal.
- Az iskolában lehetővé kell tenni az egészséges életmód gyakorlását pl. mindennapos testedzés, egészséges ételek fogyasztása, étkezési kultúra, stressz-mentesség, WC tisztasága stb.
- A hátrányos helyzetű tanulók számára lehetővé kell tenni az egészséges életmód elemeinek, szokásainak elsajátítását.
- Az ÖKO iskola program keretében kitűzött feladatok megvalósítása

1.3.2 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- baleseteknél gyors segítség nyújtása
- kritikus helyzetekben élet mentése
- balesetek megelőzése

Az elsősegélynyújtás oktatásának szinterei

Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásaiba beépíthetők az elsősegélynyújtással kapcsolatos tartalmak.

Például:

- Fizika – mechanikai sérülések (törések – fizikai okai, elektromos áram hatása az emberi szervezetre)
- Magyar – kommunikáció (mentőhívás)
- Biológia – az emberi test oktatásánál (vér – vérzés, mozgás szervrendszere – törés, ízületi elváltozások, szív – szívmegállás)
- Kémia – vegyszerek – mérgezések elkerülése
- Osztályfőnöki órák – az elsősegélynyújtásról általában
- Tanórán kívüli tevékenységek (vetélkedők, versenyek, rendezvények)
- Iskolán kívüli helyszínek (kirándulások, közlekedés az iskolába)
- A hatékony végrehajtás feltétele:

- az elsősegélynyújtó kijelölése szakmai affinitásra épülő vállalat alapján történjen
- a elsősegélynyújtó megfelelően felkészült legyen
- az iskolavezetés legyen elkötelezett a program megvalósítása mellett
- a tantestület aktív közreműködése a elsősegélynyújtás alapjainak megtanításában
- szülők bevonása
- iskolaorvos, védőnő segítségének felhasználása
- rendszeres kapcsolat a mentő szolgálattal, civil szervezetekkel

Az elsősegélynyújtó legfőbb iskolán belüli segítői:

- osztályfőnökök
- ifjúságvédelmi felelős
- diákönkormányzatot segítő tanár

Belső humán erőforrások:

- egyéni törődési módszerek alkalmasak a kitűzött célok elérésére
- a kollégák fogékonyak az új módszerek befogadására, szívesen vesznek részt továbbképzéseken
- van vállalkozó kedv a kollégákban délutáni, hétvégi programok szervezésére

Tárgyi feltételek

- az iskola termeiben délutánonként lehetőség van gyakorlatok végzésére, pályázatokon való részvétel – szakkörök finanszírozására

1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Alapelveink:

A közösségfejlesztés, a szociális kompetenciák fejlesztése szorosan kapcsolódik személyiségfejlesztési alapelveinkhez.

Egyik alappillére, hogy tanulóink megtanuljanak együtt élni másokkal. A társak megismeréséhez az önismeret vezet el. A közvetlen környezet megismerése juttat el a mások iránti empátikus magatartás kialakításához. Ez az iskolás korban a társak iránti

odafigyelés képességének kialakítását, fejlesztését és a kortárs kapcsolatok megerősítésének feladatát rója ránk.

Későbbiekben ezeknek a képességeknek a továbbfejlesztésével juthatunk el a másság elfogadásához, a tolerancia fejlesztéséhez. Ehhez szükséges, hogy az oktatás formája, az iskola légköre nyitott legyen, biztonságot sugározzon. A pedagógusoknak a tanulók iránti nyitottsága, elfogadó magatartása, empátiája feltétel és eszköz is egyben az együttélés magtanítására és gyakoroltatására.

Az együttműködési képesség a közös érdeket szolgáló viselkedés szervezője, ennek fejlesztése fontos feladat. Ennek érdekében törekszünk arra, hogy rendszeresen éljünk a segítő együttműködés különböző lehetőségeivel (közös programok, együttes cselekvés).

Tanulóinknak úgy szervezzük meg tanórai, iskolai, illetve iskolán kívüli tevékenységeit, hogy sokszínű, változatos formában ezt maguk is gyakorolhassák. Ezt a célt is szolgálja szakköreink, művészeti csoportjaink, közös programjaink.

Fontos feladat a közös tervek iránti elkötelezettség felébresztése is. Iskolánk hagyományos programjai (karácsony, farsang, gyermeknap, sportversenyeink) alkalmasak arra, hogy a közös célokért fáradozóknak az egyéni különbségek elhalványuljanak, a közös vonások, az egyezések kerüljenek előtérbe.

Kiemelt szerepe van a közösségek kialakításában, fejlesztésében az osztályfőnököknek. Elveink szerint a demokratikus segítő vezetés szolgálja tanulóink érdekeit, nagymértékben hozzájárul nemcsak a nevelés, de a tanulás eredményességéhez is.

A közösségfejlesztés színterei:

Osztályközösségek

- normakövető magatartás
- kooperációs készség
- konfliktusmegoldó képesség
- bizalom
- jellegzetes, közös értékrend

Iskolaközösség

- a közösséghez tartozás, az összetartozás pozitív érzése
- a közösségért érzett felelősség
- a hagyományok, a tradíciók tisztelete
- a közösség egyéni és kollektív eredményeinek tisztelete

- a közös szabályalkotás, önszabályozás lehetősége és jelentősége
- A szűkebb társadalmi környezet (faluközösség)
- a tisztelet megadása a közösség egyéneinek
- a hagyományok tisztelete
- a helyi magatartásnormák betartása

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink a következők:

Törekedjünk arra, hogy minden tanuló:

- Ismerje meg a társas együttélés azon szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításában elengedhetetlenek:
- Ismerje meg népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit.
- Sajátítsa el és gyakorolja azokat az ismereteket, egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek.
- Legyen nyitott, megértő a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt, becsülje meg ezeket.
- Váljon érzékennyé környezete állapota iránt.
- Kapcsolódjon be közvetlen környezete értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.
- Életmódjában a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljon meghatározóvá.
- Szerezzen személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.
- Tanulóink tudjanak társaikkal és a felnőttekkel is adott témáról, anyanyelvükön szabatosan kommunikálni:
- Az önálló, felnőtt életében legyen képes életmódjára vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani.
- Ismerje meg a környezet leggyakoribb egészségét, testi épségét veszélyeztető tényezőit és ezek elkerülésének módjait:
- Kapjon kellő mélységű támogatást a káros függőségekhez vezető szokások kialakításának megelőzéséhez.
- Tanuljon meg tanulni:
- Tudja, hogy életpályája során többször pályamódosításra kényszerülhet.

- Legyen képes önellenőrzésre, egymás segítésére és segítő szándékú ellenőrzésére.
- Tevékenysége erősítse a közösséghez való kötődést.

1.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. *A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.*

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- különbözeti, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízta meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelőseivel.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

1.6.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat, hogy a pedagógusok oktatási munkája igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyéni tantárgyakból nyújtott teljesítményekhez.

Első feladat, hogy a pedagógusok minél előbb felismerjék a tehetséget. Ehhez megfelelő pedagógiai és pszichológiai ismeretekkel kell rendelkezniük. A felismerést tetteknek kell követniük, amelyekhez mindenekelőtt a környezeti feltételeket kell megteremteni a helyi és országos lehetőségek számbavételével. A tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon túl biztosítanunk kell a tehetséges tanulók pályázatokon való részvételét, versenyeztetését, versenyekre történő felkészítését a hagyományokhoz híven.

A tehetség, a képesség kibontakoztatását az alábbi tevékenységek szolgálják intézményünkben:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- képességek szerinti bontás (például: német – magyar nyelv, matematika)
- tehetséggondozó foglalkozások
- szakkörök
- házi versenyek, vetélkedők
- megyei, országos szintű versenyekre való ösztönzés, felkészítés
- szabadidős foglalkozások
- átirányítás más intézményhez: könyvtár, zeneiskola, művészeti alapiskola, nyelvtanfolyam, sportegyesület

1.6.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Iskolánkban meglehetősen magas az egyre nehezebb körülmények között élő hátrányos helyzetű illetve veszélyeztetett tanulók száma.

Nevelési programunkban elsősorban a távlati tervezéssel foglalkozunk, vagyis a helyzetfelmérés után meghatározzuk a tevékenység célját, éves ütemtervét, valamint a lehetőségek számbavételével a hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységformákat. A szakaszos tervezést évenként meg kell ismételni az elkészített adatlapok alapján.

A program célja: segíteni azon tanulók beilleszkedését az iskolai környezetbe, ismeret-elsajátításukat, egyéni ütemű fejlődésüket, akik körülményeiket tekintve hátrányos helyzetűek, azaz:

- a családi mikrokörnyezetből adódóan hátrányos helyzetűek
- iskolai környezetüket tekintve hátrányos helyzetűek
- családi házon kívüli környezet miatt hátrányos helyzetűek
- csonka családban felnövő gyermekek (elvált szülők, árva, félárva gyerekek)
- munkanélküli szülők gyermekei
- átmenetileg hátrányos helyzetűek:
- áttelepült, beköltözött (új) tanulók
- tartós betegség miatt hátrányos helyzetűek

A célok ismeretében tudjuk megtervezni a várható feladatokat.

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

Felzárkóztató, illetve tehetséggondozó programok szervezése

- fejlesztőpedagógiai foglalkozásokon való részvétel
- napközi, tanulószoba
- drog- és bűnmegelőzési programok
- egészségügyi felvilágosító munka
- pályaaorientációs tevékenység
- táborozások (életmódtábor), kirándulások
- rendszeres tájékoztatás a szociális juttatások lehetőségeiről (szülői értekezlet, fogadóóra, családlátogatás)
- kapcsolatfelvétel a szolgáltató intézményekkel, az áthelyező bizottságokkal
- pályázatokon való részvétel

1.6.3 A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

A gyermekek személyiségének formálása és fejlesztése s ez által előkészítése az iskolai életre már a családban és az óvodában elkezdődik.

Az iskolaérettség a gyermek értelmi fejlettségének, testi állapotának és szociális magatartásának az életkorhoz, valamint az iskolai követelményekhez mért teljesítőképessége.

Az iskolára való alkalmasságot jelző tényezők közül az értelmi fejlettség legfontosabb mutatója a nyelvi és kommunikációs készség színvonala.

Az iskolakezdés megkönnyítése érdekében a leendő első osztályos nevelő hospitál az óvodában, ahol megismeri leendő tanítványait, valamint a gyermekek is tanítójukat.

Első osztályban év elején az előkészítő időszakban felmérjük a gyermekek képességeit: viselkedés, általános tájékozottság, beszédképesség, beszédhibák, számfogalom, vizuális és verbális emlékezet, rajzkészség, figyelem.

Az elvégzett megfigyelések után a tanulás ritmusát a gyermekekhez kell igazítanunk, s ahol szükséges, szakember segítségét kérjük (logopédus, gyógypedagógus).

A részképességek területén mutatkozó lemaradásokat viszonylag kidolgozott módon tudjuk kezelni. Intézményünkben gyógypedagógus és fejlesztő pedagógus foglalkozik a rászorulókkal.

A magatartási zavarokat mutató tanulók kezelése nehéz feladat. Gondjuk nemcsak az övék, hanem az egész osztályközösségé is, hiszen magatartásuk gyakran nehezíti társaik és tanítójuk munkáját is.

Magatartási zavarok lehetnek:

- negatív önértékelés
- önbizalomhiány
- alkalmazkodási készség, kudarcátűrés gyengesége
- akaraterő, kitartás hiánya
- kritikátlanság, befolyásolhatóság
- türelmetlenség
- hangulati labilitás
- indulatkitörések
- szorongás, deprimáltság

Mindezek maguk után vonhatják a perifériára kerülést, a veszélyeztetettséget (drog, galéri, szekta, stb.).

Feladataink:

- megelőzés: korai felismerés, felvilágosítás
- szakszerű segítség: egyénre szabott fejlesztés

Pedagógiai feladat:

- a szülőkkel való együttműködés az okok feltárásában
- a problémás tanulók bevonása a személyiségfejlesztő és közösségfejlesztő csoportokba (mentálhigiéniai csoport, szakkör, művészeti és sportcsoport)

1.6.4 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A tanulási kudarc megelőzése.

Az óvodából az iskolába való átmenet megkönnyítése:

- tanítók, óvónők kölcsönös hospitálása (a tanítók áprilisban-májusban, az óvónők szeptemberben-októberben)
- óvodások látogatása az iskolában
- a fejlesztőpedagógus véleményének figyelembevétele
- szülő, óvónő, tanító együttműködése
- a leendő tanítónő nyári családlátogatása (a tanító döntése szerint)
- nyílt nap szervezése a leendő elsősöknek

Az alsó tagozatból a felső tagozatba való átmenet:

- a követelmények egyeztetése tantárgyanként egymás közötti megbeszéléssel
- rendszeres hospitálás 3. 4. 5. osztályban
- tankönyvek megválasztása

A kudarc okainak vizsgálata

- tanítók, szaktanárok, nevelési tanácsadó által.

A terápiás kezelések megszervezése

- iskolában: korrepetálás, felzárkóztatás, fejlesztőpedagógiai foglalkozás, napközis, tanulószobai ellátás
- egyénre szabott fejlesztés
- differenciált, sokszínű tevékenységrendszer
- kooperatív tanulási módszerek
- a gyermek saját fejlődéséhez viszonyított értékelés

1.6.5 Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása

A gyermekek megóvása a káros hatásoktól, a rájuk leselkedő veszélyektől, a fejlődésüket zavaró rendellenességektől minden nevelő, de elsősorban az osztályfőnök feladata.

- 1.lépés– A fent említett valamely tényező feltárása: anyagi háttér, morális háttér, pedagógiai-pszichológiai okok
- 2. lépés – Mielőbbi szakszerű reagálás, szükség esetén kapcsolatfelvétel a segítő szakemberekkel: ifjúságvédelmi felelős, Gyermekjóléti Szolgálat, védőnő, Nevelési Tanácsadó, Önkormányzat gyámügyi előadója, Rendőrség
- 3. lépés –Folyamatos kapcsolattartás a családdal, gyermekkel, kollégákkal.

A családok segítésének lehetőségei:

- családlátogatás, fogadóórák
- javaslat segélyre, támogatásra
- speciális programok (film, előadás)
- közös szabadidős programok
- Közös problémamegoldás az önkormányzat és a helyi civil szervezetek segítségével.

A gyermekek segítésének módjai:

- figyelem, őszinte érdeklődés, megértés
- támogatás a tanulásban (korrepetálás, napközi, tanulószoba)
- pszichológiai segítség
- Közös problémamegoldás az önkormányzat és a helyi civil szervezetek segítségével.

1.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

Iskolánkban a tanulók nagyobb közösségén a tanulók létszámának 25 %-át értjük.

Tanulóinknak joguk van

- részt venni az iskola közéletében, az őket érintő döntések meghozatalában a jogszabályokban meghatározott esetekben,
- választók és választhatóak a diákképviselőbe,
- szükség esetén kérhetik érdekeik képviselőtét, jogorvoslattel élhetnek,

- az emberi méltóság tiszteletben tartásával javaslatot tehetnek és véleményt nyilváníthatnak minden, az iskola életével összefüggő kérdésben, valamint e körben kérdést intézhetnek az iskola vezetéséhez, tanáraihoz.

A diákközösség jogai:

- diákkörök szervezése,
- iskolai programok szervezése,
- diákújság működtetése,
- a diákok érdekképviselése,
- véleményezési jog az iskola szervezeti és működési szabályzata törvényében meghatározott részeinek, és a házirend elfogadásakor,
- véleményezési jog a diákok nagyobb közösségei érintő döntések meghozatalánál,
- döntési jog egy tanítási nélküli munkanap programjáról,

Résztétel: szakköreinek jellegének megválasztásában

- ügyeleti munkában, és megszervezésében
- az iskola kapcsolatainak alakításában
- a magatartás és szorgalom értékelésében
- javaslatot tehet a közösség előtti jutalmazásra, dicséretre

1.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

Az iskola, mint oktató-nevelő intézmény csak akkor működik eredményesen, ha a tanulói érdeklődésre épít és figyelembe veszi a szülői érdekeket (partnerközpontúság). Az iskolai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógusközösség koordinált, aktív együttműködése.

Ezen együttműködés:

- alapja: a gyermek iránti érzett közös nevelési felelősség
- megvalósulási formái: kölcsönös támogatás, koordinált pedagógiai tevékenység
- feltétele: a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség
- eredménye: a családi és iskolai nevelés egysége és ennek nyomán kedvezően fejlődő gyermeki tevékenység

Az együttműködés formáit az előzetesen már vázolt pedagógiai feladatokra építettük és az alábbi témakör köré rendeztük:

A szülők részéről a nevelőmunka segítéséhez az alábbi közreműködési formákat várjuk el:

- aktív részvételt az iskolai rendezvényeken
- őszinte véleménynyilvánítást
- együttműködő magatartást
- a nevelési problémák őszinte megbeszélését
- érdeklődő- segítő magatartást
- szponzori segítségnyújtást

Iskolánk a gyermek helyes neveléséhez a következő segítségnyújtási formákat kínálja:

- nyílt napok, nyílt órák szervezése
- rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről, magatartásáról
- változatos témájú szakkörök indítása, ahol a tanuló gyakorolhatja a helyes viselkedési módokat
- előre tervezett szülői értekezletek
- rendkívüli szülői értekezletek (szükség esetén)
- fogadóórák
- előadások szervezése szakember meghívásával (orvos, védőnő)
- logopédus, pszicho-pedagógus
- pályaválasztási tanácsadás
- családlátogatás
- közös kirándulások

A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei:

- üzemlátogatás szülői munkahelyeken
- családi játékos vetélkedők, sportversenyek
- közös rendezvények szervezése szülők és pedagógusok részvételével
- osztály-család túrák

1.9 A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

A tanulmányok alatti vizsgák, amelyeket a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet 64-72.§-ok szabályoznak:

- ❖ a javítóvizsga,

- ❖ az osztályozóvizsga
- ❖ a különbözeti vizsga

Felmérések és belső vizsgák

A felmérésekkel és a vizsgákkal kapcsolatos pedagógiai elveink:

- Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink minél később ismerjék meg a vizsgadrukkot, a megmérettetésből származó stressz-helyzetet.
- Pedagógusaink a mindenkori gyakorlatuknak megfelelően, a tanórán alkalmazott módszerek segítségével adjanak képet az osztályok tanulmányi helyzetéről.
- A szervezéssel megbízottak és a pedagógus rugalmasan alakítsa ki a mérések formai jellemzőit. Használjuk ki az országos mérések lehetőségeit az összehasonlíthatóság és az oktatási színvonalunk megismerése céljából.
- A mérések ne csak az ismeretek elsajátításának a megállapítására korlátozódjanak, hanem a különböző készségek, képességek is mérhetők legyenek.

Formái:

- Az 1. osztály végén szintfelmérés olvasásból, írásból és számolásból (intézményvezető-helyettes, munkaközösség-vezető szervezi). A felmérések során országos jellegű mérések, illetve szakértői mérések igénybe vehetők.
- Alsós évfolyamokon félévkor és év végén magyar nyelv és irodalomból és matematikából mérünk.
- A 4. évfolyam végén iskolai felmérés írásból és szövegértésből, matematikából. A felmérés során országos jellegű mérések, illetve szakértői mérések igénybe vehetők. A méréseket az igazgató és a munkaközösség-vezető szervezi.

1.9.1 Vizsgák fajtái

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát tesz az a tanuló,

- akinek éves hiányzása a jogszabályban előírt mértéket (250 óra) meghaladja és nem osztályozható, ha a tantestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen. (a tanuló

csak eredményes osztályozó vizsga letételével folytathatja tanulmányait magasabb évfolyamon),

- akinek hiányzása egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja és a nevelőtestület a vizsga letételét engedélyezi
- aki tanulmányait magántanulóként végzi.

Kérelemre létesített magántanulói jogviszony legfeljebb egy tanévre szól. A magántanuló a tantervi követelmények teljesítéséről osztályozó vizsgán tesz tanúbizonyságot.

Javítóvizsga

Javítóvizsgát tesz az a tanuló,

- aki tanév végén elégtelen osztályzatot kapott,
 - akinek év végén az elégtelen osztályzatok száma három vagy annál kevesebb
 - aki osztályozó vizsgáról igazolatlanul távol maradt, vagy azt nem fejezte be, ill. az előírt időpontig nem tette le,
 - aki az osztályozó vizsga követelményeinek nem felelt meg.
- 8. osztály végén, a végzősök adnak számot a megszerzett tudásukról egy projektmunka elkészítésével. A projekt témáját a tanév októberében a tanuló választja, amit a nevelőtestület jóváhagyása után választott mentor segítségével kidolgoz. Havonta beszámol mentorpedagógusának a projektmunka készülségi fokáról. A tanév végén nyilvános keretek között, szülők meghívásával szóban is bemutatja projektjét.

1.9.2 A vizsgák rendje

A.) A szóbeli vizsgák rendje

A szóbeli vizsgák 2 tagú vizsgabizottság előtt történnek. A szóbeli vizsgán a tanulók 3-4 fős csoportokban folytatólagosan, szünet közbeiktatása nélkül vizsgáznak. A tanuló a kérdező tanár által kiadott kérdések megválaszolására gondolkodási időt kap. Ezt követően választ 10-15 percen önállóan fejt ki.

A szóbeli vizsgák eredményének kihirdetése az adott vizsganapon történik.

B.) Az írásbeli vizsgák rendje:

A vizsgateremben egy időben padonként 1 tanuló vizsgázhat. A tanulók a szaktanár által elkészített feladatlapon dolgozhatnak. A rajzokat ceruzával, minden egyéb munkát tollal kell elkészíteni. Az íróeszköztől a tanulók maguk gondoskodnak.

Az írásbeli feladatok megoldásához rendelkezésre álló idő vizsgatárgyanként 45 perc.

Egy napon legfeljebb két írásbeli vizsga szervezhető

Az elégtelen írásbeli vizsgaeredmény szóbeli vizsgán javítható.

Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani.

C.) A vizsgák helye, ideje és magatartási szabályai

A vizsgák az iskola épületében az igazgató által kijelölt vizsgatermekben és időpontokban zajlanak.

Javító vizsga esetén a bizonyítványt a vizsga megkezdése előtt le kell adni.

A tanulók a vizsgateremben segítséget nem vehetnek igénybe, egymással nem beszélgethetnek és a vizsga rendjét nem zavarhatják meg.

D.) A vizsgáztató tanárok megbízása és a vizsgák dokumentálása

A vizsgáztató tanárokat és a vizsgabizottság tagjait az igazgató bízta meg feladatuk ellátásával, melyről a vizsgát megelőzően legalább 1 héttel értesíti (szóban) az érintetteket.

A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában 5 évig meg kell őrizni!

A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei. A szülő kérésre a fenti dokumentumba betekinthet.

A dolgozatok 2 év múlva selejtezhettek.

E.) A vizsgatárgyak részei és követelményei

A tantárgyak követelményei a kerettantervekben meghatározottak szerint.

1.10 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

1. Az iskola beiskolázási körzetében állandó lakóhellyel, tartózkodási hellyel rendelkező tanulókat az intézmény köteles felvenni a maximális tanulói létszám határig.
2. Az adott évfolyamon oktatott idegen nyelv, nyelvek ismerete
3. Minden más esetben a nevelőtestület dönt.

1.11 A felvételi eljárás különös szabályai

Az intézménybe való beiratkozás módja tanköteles korú tanulók részére (évente a fenntartó által kijelölt időpontban)

Sorrendi szabályok:

1. Az iskola beiskolázási körzetében állandó lakhellyel, tartózkodási hellyel rendelkező gyermek
2. Az a gyermek, akinek testvére iskolánk tanulója
3. Az a gyermek, akinek valamelyik szülője iskolánk dolgozója
4. Az a gyermek, aki a beiskolázási körzeten kívül lakik, de a halimbai Hársfa Óvodába jár.
5. Az a gyermek, akinek egyik szülője, szülei iskolánk tanulója volt
6. Körzeten kívüli jelentkezők esetén a lakóhely szerinti távolság dönt

Ha az intézmény a megadott sorrend szerint az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt. A sorsolásra a beiratkozott gyermekek szüleit meg kell hívni. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felvételi kérelmének teljesítése után sorsolás nélkül is felvehető a sajátos nevelési igényű tanuló, továbbá az a gyermek, akinek ezt különleges helyzete indokolja.

Különleges helyzetnek minősül, ha a tanuló

- szülője, testvére tartósan beteg, vagy fogyatékkal élő
- testvére az adott intézmény tanulója
- munkáltatói igazolás alapján szülőjének a munkahelye az iskola körzetében található
- az iskola a lakóhelytől, tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található.

2. Az intézmény helyi tanterve

2.1.A választott kerettanterv feletti óraszám

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

Óraterv a helyi tantervhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	5+2	5+2
Idegen nyelvek				2
Matematika	4+1	4+1	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Digitális kultúra			1	1
Szabadon tervezett órakeret	0	0	0	0
Maximális órakeret	24	24	24	25
Óraterv a helyi tantervhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	3+1

Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	4	3+1	3+1
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem,	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Természetismeret	2	2		
Fizika			1,5	1,5
Kémia			1,5	1,5
Biológia			1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	2	1	1	1
Hon- és népismeret	1			
Dráma és színház		1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezett órakeret	0	1	0	0
Maximális órakeret	28	28	30	30

A fenti óraszámemelések pedagógiai indoklása:

Heti 1 kötelező órával megnöveli 1. és 2. évfolyamon a magyar nyelv és irodalom és matematika tantárgy óraszámát, heti 2 kötelező órával a 3. és 4. évfolyamon a magyar nyelv és irodalom tantárgy óraszámát. A döntés pedagógiai indoklása:

- ☐ Ebben az életkorban különösen fontos a megalapozott ismeretek elmélyítése
- ☐ A bővebb órakeret lehetőséget ad az alapvető matematikai és anyanyelvi készségek-és képességek fejlesztésére
- ☐ Az órakeret lehetőséget ad az ismeretek bővebb elmélyítésére, kellő gyakorlásra, a fokozatosabb előrehaladás lehetőséget ad a lemaradók felzárkóztatására
- ☐ Nagyobb lehetőséget biztosít a tanórai differenciált foglalkozások, az egyéni foglalkozások szervezésére

Magyar:

- Elsődleges cél a nyelvhasználati tevékenységek megerősítése, majd azt követő grammatikai ismeretek, szövegalkotási tevékenységek fejlesztése, fokozatosan bővülő, a képességekhez igazított tartalommal:
 - o Szövegértés, szövegmegjelenítés irodalmi és ismerettípusú olvasmányokban
 - o Az önkifejezés képessége a szövegalkotásban
 - o A nyelvtani ismeretek alkalmazása a szóbeli megnyilatkozásokban
 - o A tanult nyelvtani és helyesírási ismeretek alkalmazása a szóbeli munkában
 - o Az írásbeli szövegalkotás képességének fejlesztése
 - o A magyar nyelv rendszerére vonatkozó elemi, alapvető ismeretek alkalmazása írásban a tanult ismeretekre vonatkozóan.
 - o Helyesírási gyakorlatok, nyelvtani elemzési gyakorlatok.

Matematika:

- A matematikai ismeretek megtanulását, elsajátítását segíti apró lépésekben, sok megerősítéssel, gyakorlással. A hiányok pótlására, a megerősítésre, a gyakorlásra koncentrálni, követve a matematika tantárgy helyi tantervét:
 - o A gyakorlati tevékenységre épülő számfogalom használat
 - o Biztos műveletfogalom kialakítása az alpműveletek körében
 - o A műveletek alkalmazása a köznapi szituációkban
 - o A matematikai fogalmak, algoritmusok, műveletek használata a szöveges feladatok megoldásában

- o A szövegértő, feladatmegoldó képesség fejlesztése.
- o A szabvány mértékegységek és átváltások ismerete, használata
- o A helyes tanulási szokások kialakítása a matematikához kapcsoltan, mint pontosság, a feladatmegoldás helyességének ellenőrzése, az eszközök célszerű használata.

2.2. Részletes helyi tanterv

A Nemzeti Alaptanterv 2012: 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet és az 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet előírásai alapján összeállított helyi tantervünket tantárgyankénti bontásban a Pedagógiai Program mellékletében helyeztük el a következők szerint:

Tantárgyak 1-4.évfolyam	melléklet
Magyar nyelv és irodalom	1.
Idegen nyelvek - angol	2.
Idegen nyelvek - német	3.
Matematika	4.
Etika	5.
Környezetismeret	6.
Ének-zene	7.
Vizuális kultúra	8.
Technika és tervezés	9.
Digitális kultúra	10.
Tesnevelés	11.

Tantárgyak 5-8. évfolyam	melléklet
Magyar nyelv és irodalom	12.
Idegen nyelvek - angol	13.
Idegen nyelvek - német	14.
Matematika	15.
Etika	16.
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	17.
Természettudomány	18.

Fizika	19.
Kémia	20.
Biológia	21.
Földrajz	22.
Ének-zene	23.
Hon- és népismeret	24.
Vizuális kultúra	25.
Digitális kultúra	26.
Technika és tervezés	27.
Állampolgári ismeretek	28.
Testnevelés	29.
Osztályfőnöki	30.

2.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban évek óta törekszünk arra, hogy gyermekeink életkoruknak, képességeiknek és sajátos nevelési igényeiknek megfelelő tankönyvekből sajátítsák el az adott tanév tananyagait.

A tankönyvek, munkafüzetek, tanulási segédletek megválasztásáról a szakmai munkaközösségek döntenek, az alábbi szempontok szerint:

- A tankönyvek kiválasztása a szakmai munkaközösségek hosszú távú, felelős döntése, ezért azok kiválasztása több évre szól.
- A kiválasztott tankönyvek illetve a tankönyvcsaládok a NAT-hoz, a kerettantervhez és az intézmény pedagógiai programjához, valamint helyi tantervéhez illeszkedjenek.
- A tankönyvek, tankönyvcsaládok kiválasztásakor figyelembe kell venni a pedagógiai programban rögzített képzési szakaszokat és az egymásra épülés kritériumait. Ennek érdekében döntéshozatal előtt az alsó és a felső tagozaton azonos tantárgyat tanítók közötti egyeztetés elengedhetetlenül szükséges.
- A sajátos nevelési igényű tanulók esetében amennyiben ilyen van, a speciális tankönyv és taneszköz használatát kell biztosítani.
- A tankönyv, munkafüzet, feladatgyűjtemény, térkép stb. feleljen meg az adott tanulócsoport képességeinek.
- A tankönyvek által közölt ismeretek tudományosan legyenek hitelesek, megbízhatóak.

- A taneszköz legyen igényes kivitelezésű, a gyermek szívesen vegye a kezébe, ugyanakkor a mindennapi használatra legyen alkalmas.
- Tartalmazza a felfedezés lehetőségét, fejlessze a kreativitást.
- Fejlessze azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolathoz szükségesek.
- Minél érthetőbben, szemléletesebben közvetítse az ismeretanyagot a tanulók felé.
- A tankönyvi, munkafüzeti feladatok adjanak minél több lehetőséget a gyakoroltatásra, az ismeretanyag elmélyítésére, differenciálásra.
- Fejlessze a környezet iránti felelősség, a cselekvés, a környezet állapota iránti érzékenység tudatát.
- Amennyiben a tankönyvkinálatban megjelenő tankönyvek és tanulási segédeszközök közül több is megfelel a szakmai kritériumoknak, illeszkedik a NAT-hoz és iskolánk pedagógiai programjához, valamint a helyi tantervhez, úgy a kiválasztási szempontok között szerepeljen a taneszköz tartóssága és kedvezőbb ára is.
- Törekszünk arra, hogy a tankönyvekből az iskolai könyvtár számára évente növekvő mennyiséget szerezzünk be. Ezeket a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók kikölcsönözhetik, ingyenesen használhatják a tanév során.
- A nyomtatott taneszközökön kívül néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van: rajz, technika, testnevelés.
- Az előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt tájékoztatjuk.
- IKT eszközök (interaktív tábla, projektorok, számítógépek, tanári és tanulói tabletek) folyamatosan karbantartottak legyenek és a lehetőségeket kihasználva naprakész szoftverekkel ellátva támogassák a digitális pedagógia elvárásait. Gondoskodni kell az elavult, használhatatlan eszközök cseréjéről.

2.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

2.4.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Fokozatosan átvezetjük a gyermekeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.

Megalapozzuk a legalapvetőbb tanulási és munkaszokások elsajátítását. A tanulók aktív bevonásával változatos tevékenységi formákkal fejlesztjük az önismeretet, önfegyelmet.

Változatos munkaformákkal alapozzuk meg a kreatív és problémamegoldó képesség fejlesztését.

Megalapozzuk a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználatot az alapvető képességek és készségek elsajátítását.

Kialakítjuk a közösséghez való érzést, a csoport történései iránti érzékenységet.

Megismertetjük tanulóinkat legalapvetőbb iskolai hagyományokkal, ünnepeinkkel, jelképeinkkel.

Változatos tevékenységi formákkal megismertetjük tanulóinkat a magyar népművészeti alkotásokkal, hagyományokkal.

2.4.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait. Mintákat adunk ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

Fokozatosan kialakítjuk az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és tanulási szervezési módokat.

Megalapozzuk az önálló tanulás és önművelés igényét.

Az egészséges életvitel kialakításához gyakorlati oktatással, neveléssel kívánunk hozzájárulni.

Fejlesztjük az egymás iránti segítőkészség, tisztelet, együttérzés képességét.

Bővítjük diákjaink ismereteit a magyarság, magyar híres emberek és alkotásaik körében.

Példákat mutatunk az emberi küzdőképesség eredményeiből. Segítünk a saját lehetőségek értéként és saját erőforrásként való megélésében.

2.4.3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az első négy évfolyamon megalapozott pozitív egyéni tanulási módszereket és szokásokat megerősítjük. Tovább fejlesztjük az együttműködésre építő kooperatív tanulási technikákat.

Az életkori sajátosságok figyelembevételével segítjük a tapasztalás útján elsajátítandó ismeretek megalapozását mélyítését és gazdagítását, ezt a drámapedagógia és projektoktatás eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.

További mintákat adunk az eredményes ismeretszerzéshez, feladat- és problémamegoldáshoz.

Erősítjük az önálló tanulásra és önművelésre való igényüket.

A tanulókat bevonjuk az iskola életét meghatározó döntésekbe. Kialakítjuk bennük, hogy a jogok mellé kötelességek is járnak. Fejlesztjük vitakultúrájukat a mindennapi életből vett feladatok megoldásával.

A hagyományörző rendezvényeken való aktív részvételükkel erősítjük a közösséghez tartozás érzését.

2.4.4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

Törekszünk tanulóink pozitív erkölcsi arculatának kialakítására érzelmi és értelmi alapozással.

Kiemelt feladatunknak tekintjük a mentális képességek célirányos fejlesztését. Híres emberek példáival mutatunk lehetőséget a nehézségek, kudarcok leküzdésére. Tanulóink küzdőképességét ezen példák segítségével fejlesztjük.

Gyakorlati példát adunk a mozgáskultúra, mozgáskoordináció, ritmusérzék fejlesztésére.

Az egészséges életvitel kialakításához gyakorlati oktatással kívánunk hozzájárulni.

Nemzeti nagyjainkról szóló ismereteiket kibővítyük a határon túli magyarságról szóló ismeretekkel. Lehetőségeink szerint a határon túl élő honfitársaink életét élő kapcsolatokkal, levelezéssel kívánjuk megismertetni.

2.5. Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon.

Heti 3 órában órarendbe beépített testnevelés órákon.

A további két óra teljesítéséhez a szülő gyermekével közösen megbeszélve az alábbi lehetőségek közül választhat

- iskolai sportkör (foci, preventív tartásjavító torna, karate)
- sportegyesületben való sportolással
- táncművészeti csoportban való részvétellel
- gyógytestnevelési foglalkozáson való részvétellel (A 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet 28. § (1) alapján az Nkt. 18. § (2) bekezdés h) pontja szerinti gyógytestnevelés feladata a gyermek, a tanuló speciális egészségügyi célú testnevelési foglalkoztatása, ha az iskolaorvosi vagy szakorvosi vizsgálat gyógytestnevelésre utalja.)
- egyedi esetek külön elbírálás alapján

2.6. A választható tantárgyak, foglalkozások szabályai

- 4. osztályban a tanulók a német és angol nyelv közül választhatnak első idegen nyelvként. A választott nyelvrára való jelentkezést írásban, a szülő aláírásával történik, legkésőbb a tankönyv rendelés időpontjáig.
- Hit és erkölcstan választása a jogszabályokban (A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. tv., a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv., 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet) előírt módon valósul meg.
- Mindennapos testnevelés:

A pedagógiai program 2.5 pontjában leírtak szerint szervezzük meg.

Foglalkozások:

- Napközi otthon: Célja: az egyéniség fejlesztése, egészséges életmódra, önálló tanulásra nevelés, egyéni képességek (kooperáció, kommunikáció, kreativitás, koncentráció) kifejtése.
- Tanulószoja: Célja: a felső tagozatos tanulók egyéni tanulási képességének kialakítása, a lemaradók és hátrányos helyzetűek felzárkóztatása.
- Furulya szakkör: Tanulóinknak lehetőségük van zenei tudásukat furulya szakkör keretében fejleszteni. Hetente kezdő és haladó csoportokra bontva alsós tanítónő foglalkozik a gyermekekkel. A csoport tagjai rendszeres résztvevői az iskolai rendezvényeknek, s térségi versenyeknek.
- ECDL Start vizsgára felkészítő szakkör
- Kézműves szakkör: Kézműves szakkörünk alsós tanítónő irányításával, heti rendszerességgel tartja foglalkozásait. Alsó tagozatos diákjaink megtanulják, hogy sok mindenre használhatják a kezüket és a fantáziájukat. Némi ötletességgel és ügyességgel szinte bármilyen fellelhető anyagból képesek használati vagy ajándéktárgyakat készíteni.
- Néptánc: A magyarpolányi Művészeti Alapiskola kihelyezett néptánc tagozata évek óta működik iskolánkban. A néptánc csoport állandó fellépője településünk rendezvényeinek, de a térség egyéb kulturális eseményein is bemutatkoznak.
- Művészeti rajzszakkör: A magyarpolányi Művészeti Alapiskola rajz tagozata hetente egy délutánra kínál tartalmas elfoglaltságot tanulóinknak. "Kis művészeink" évente több rajzversenyen is megmérettetik magukat.
- Foci sportkör: Testnevelő kollégánk vezetésével és aktív sportkedvelő szülők támogatásával rúghatják a bőrt a halimbai diákok. A foci sportkörben, 6-14 éves gyermekek számára, négy korcsoportban biztosítunk edzés és játéklehetőséget. A gyerekek korcsoportonként heti két alkalommal ismerkedhetnek meg a labdarúgás fortélyaival, szervezett edzés keretein belül. Nagyon fontosnak tartjuk a versenyeztetést is, ezért benevezünk több labdarúgó szervezet által indított kupasorozatba, valamint igyekszünk minél több meghívásos utánpótlástornán részt venni.
- Gyógytestnevelés: Iskolánkban a 2010/2011-es tanévtől indult el a gyógytestnevelés. Házi vagy szakorvosi beutalóval kerülnek a foglalkozásra a gyerekek. Főként mellkas deformitással, túlsúllyal, gerincferdüléssel és asztmával küzdő tanulók alkotják a csoportot. A heti kétszeri gyógytestnevelés feladata a prevenció és a korrekció, a

betegség típusoknak megfelelően differenciált képességfejlesztés. A foglalkozásokat gyógytestnevelő tartja.

- Tömegsport: Rendszeres sportfoglalkozásokat és versenyeket, versengéseket szervezünk tanulóinknak és családjaiknak.
- Szórakoztató programok, alkalmak: Táncház, játszóház, klubdelutánok, vetélkedők.
- Tanulmányi kirándulások: Határtalanul kirándulás

2.7. Projektoktatás, témahét

Projektoktatás

- A módszer lényege az, hogy a tanulók egy-egy problémára megoldást találjanak, hogy a lehető legtöbb összefüggést és kapcsolódási pontját is felfedjék. A passzív befogadó és feldolgozó magatartás helyett a diákjainknak lehetősége van saját meglévő képességeinek, viselkedési formáinak kipróbálására, és újak kialakítására.
- A projektmódszer fő értéke, és egyben leginkább hasznosuló eleme, maga a munkafolyamat, a munka konkrét eredményei és végtermékei mellett. Vagyis a projekt munka során megvalósuló ismeretszerezés mellé fontosságban felzárkózik maga a gondolkodási folyamat, valamint az egyéb gyakorlati tevékenységek megvalósítása során szerzett tapasztalatok, élmények szellemi és érzelmi hatása.
- Új kompetenciák, képességek:
 - - A projektmódszer alkalmazásakor hierarchikus munkamegosztás helyett, a kooperativitás, az együttműködés kerül előtérbe.
 - - Mindenki saját élményei, képességei, tapasztalata alapján járul hozzá a csoport eredményességéhez, így tanulóink bekapcsolódhatnak a célorientált mozzanatokba, és személyiségfejlődésük adott szakaszában meglévő ambícióik, tehetségük függvényében találják meg és végzik a projekt feladatokat.
 - - Minden tanuló az egész részeként cselekedve, csoportjának hasznos tagjává válik, és saját képességeinek kibontakoztatásával a társadalom keretein belül zajló életére is felkészülhet.
- Közvetlen hasznosulás:

- - Tanítványaink a munkavégzéshez és a mindennapi élethez nélkülözhetetlen képességeket fejlesztenek ki, úgymint a szolidaritás, együttműködés, felelősségvállalás, önértékelés, az idegen nyelvi kommunikáció és az informatikai készségek, amelyek mind hozzájárulnak a munkaerőpiacon sikerességükhöz és érvényesülésükhöz.
- Projektjeink:
- Az adott tanév munkatervében meghatározott alkalommal és témában kerül megvalósításra. Például:
- Karácsonyi projektnap
- Március 15-hez kapcsolódó projektnap
- Szalai nap
- Határtalanul

- A projekt célja:
- Matematikai, hagyományőrző, természettudományos, művészeti és irodalmi ismeretek bővítése
- Felelősségteljes döntések hozása
- Csoporton belüli egyének felelősségteljes együttműködése
- Komplex gondolkodás kialakítása
- A projekt elméleti részének gyakorlatban való megtapasztalása
- Alakuljon ki a gyermekekben az egyéni és csoportos munkában való igényesség
- Kreativitás fejlesztése
- A kompetencia, a felelősség, a csapatmunka és a források tudatos kezelése

- A projekt célja, feladata:
- A közösségerősítés, a viselkedési és beilleszkedés segítése közös játékelményen keresztül művészeti tevékenységi keretben.
- Kommunikációs képességek, a beszédkészség fejlesztése, helyes kreatív nyelvhasználatra nevelés, szókincs bővítés az előforduló ismeretlen kifejezések magyarázat.
- Az érzékelés térlátás fejlesztése.
- Az alkotó kedv s öröm felébresztése.
- Sokféle munkafolyamat megismerése és a kreatív gondolkodás fejlesztése.

- Minden gyermek egyéni adottságainak figyelembevételével történő személyiség fejlesztés, az egyéniség kibontakoztatása, az önkifejezés kifejezésének megteremtése és ezzel párhuzamosan közösség építés.
- Az együttes élmény révén a tánctanulás és dramatizálás segítse elő a tanulók:
 - harmonikus mozgásának kialakulását,
 - idő és ritmusérzékének fejlődését,
 - testi- térbeli biztonságuk javulását,
 - összpontosított, megtervezett munkára szoktatását,
 - saját eredményük felismerését,
 - önértékelésük és önismeretük gazdagodását.
- Témahét

2.8. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Célja, hogy biztosítsa az intézményen belül a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. Az intézmény szolgáltatásaihoz való hozzáférés egyenlőségének biztosításán túl célul kell kitűzni az esélyteremtést, támogató lépések, szolgáltatások megvalósítását a hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében az intézmény minden tevékenysége során:

- a beiratkozásnál, felvételinél
- tanításban, ismeretközvetítésben
- a gyerekek egyéni fejlesztésében
- az értékelés gyakorlatában
- tanulói előmenetelben
- a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében
- a továbbtanulásban, pályaorientációban
- a humánerőforrás-fejlesztésben, pedagógusok szakmai továbbképzésében
- a partnerség-építésben és kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőségi célok elérése érdekében vállaljuk, hogy

- iskolánkban a hátránnyal élők semmilyen módon nem lesznek megkülönböztetve társaiktól,
- aki faji, vallási, egészségi, szociális helyzete miatt hátrányosan megkülönbözteti bármelyik tanulónkat, az ellen fegyelmi eljárást indítunk,
- igény esetén az éves órakeretünkben egyéni foglalkozásokat tartunk a célcsoport tagjainak,
- igény esetén a továbbképzési programban támogatjuk azokat a továbbképzéseket, amelyek a célcsoporttal való hatékony munkavégzésre készítene fel.

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló pedagógiai tevékenységek

Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekek esélyegyenlőségének biztosítását, megvalósítását:

- a felzárkóztató foglalkozások,
- a tehetséggondozó foglalkozások,
- az indulási hátrányok csökkentése,
- a differenciált oktatás és képességfejlesztés,
- a pályaválasztás segítése,
- a személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek),
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
- a családi életre történő nevelés,
- az iskolai étkezési lehetőségek,
- az egészségügyi szűrővizsgálatok,
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások,
- szabadidős tevékenységek, szünidei programok),
- a szülőkkel való együttműködés,
- tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról,

szolgáltatásokról.

- EFOP-3.11.1-17-2017-00027 pályázatban a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók fejlesztése

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítségét szolgáló tevékenységek

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- az egyéni foglalkozások;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni, vagy csoportos használata;
- a továbbtanulás irányítása, segítése.

A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a felzárkóztató órák;
- a diákétkeztetés;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai;
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése;
- a családlátogatások;
- a továbbtanulás irányítása, segítése;
- az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége;
- szoros kapcsolat a polgármesteri hivatallal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.

A hátrányos, veszélyeztetett tanulók problémáinak kezelése

Az iskola pedagógusainak és dolgozóinak munkájuk során

- fel kell ismerni, és fel kell tárni a tanulók problémáit,
- meg kell keresni a problémák okait,
- segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához,
- jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megelőzése

A megelőzés célja, hogy

- megelőzze, elhárítsa, vagy enyhítse azokat a gyermekre ható károsodásokat, amelyek egészséges személyiségfejlődését megzavarják vagy meggátolják;
- másrészt segítse azoknak a pozitív hatásoknak az érvényesülését, amelyek hozzájárulnak a gyermek társadalmilag is értékes képességeinek kibontakoztatásához és kifejlesztéséhez.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok feltárása

A feltárás célja, hogy a gyerekek problémáit az iskola és a gyermekjóléti szolgálat minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat.

A feltáró tevékenységnek a következő területekre kell kiterjedni:

- fel kell ismerni, és fel kell tárni a tanulók problémáit,
- meg kell keresni a problémák okait,
- segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához,
- jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálatok szakembereinek.

2.8.1. „Szülő-Suli” – tanulók iskolai előmenetelének javítása és a korai lemorzsolódás visszaszorítása az iskola – család együttműködésére alapozott egyéni fejlesztésen keresztül

Iskolánkban egyre magasabb a nehezebb körülmények között élő hátrányos helyzetű illetve veszélyeztetett tanulók száma. Nevelési programunkban elsősorban a távlati tervezéssel foglalkozunk, vagyis a helyzetfelmérés után meghatározzuk a tevékenység célját, éves ütemtervét, valamint a lehetőségek számbavételével a hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységformákat. Ezeket fogja össze Szülő suli programunk.

Célunk segíteni azon tanulók beilleszkedését az iskolai környezetbe, ismeretsajátításukat, egyéni ütemű fejlődésüket, akik körülményeiket tekintve hátrányos helyzetűek.

Szülő sulis programunkban a szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységi formák szolgálják: Felzárkóztató, illetve tehetséggondozó programok szervezése, fejlesztőpedagógiai foglalkozásokon való részvétel, napközi, tanulószoba, drog- és bűnmegelőzési programok, egészségügyi felvilágosító munka, pályaaorientációs tevékenység, táborozások (életmódtábor), kirándulások, rendszeres tájékoztatás a szociális juttatások lehetőségeiről (szülői értekezlet, fogadóóra, családlátogatás), kapcsolatfelvétel a szolgáltató intézményekkel, az áthelyező bizottságokkal, pályázatokon való részvétel. A következőkben ezeket a tevékenységeket, programokat, foglalkozásokat mutatjuk be részletesen.

1. Az egyéni fejlesztésbe bevont pedagógus, mentor biztosítása

Az egyéni fejlesztésbe bevont pedagógus az intézményi tantestületből került kiválasztásra. Minden bevont pedagógus egyben mentortanár is, akik egyenként 2-3 mentorált tanuló fejlődését segítik. A tanulókkal heti 2-2 mentori órát töltenek el, melyek közül 1-1 óra egyéni foglalkozás, 1 óra pedig páros foglalkozás. Ez iskolánkból 5 fő.

2. Egyéni fejlesztési terv elkészítése, egyéni haladási naplók vezetése

- Egyéni fejlesztési terv készítése: a mentortanár készíti el az alább felsorolt kompetenciák mérési eredményeinek figyelembevételével. A fejlesztési terv követése, korrekciója folyamatos. A tanulók tanulmányi eredményét egyéni és csoport szinten negyedévente értékeljük.
- Kompetenciák feladatokra bontása: Szövegértés: Értelmező készség fejlesztése (módszerek: hiányzó szavak pótlása, szöveg átfogalmazása, kérdések megfogalmazása). Matematika-logika: táblajáték használata. Digitális kompetencia fejlesztése (kiselőadások, PPT készítése).
- Háromhavonta szöveges értékelése amely a következő területekre terjed ki: Tanuló magatartása-szorgalma; Motiválhatósága, feladattudata, emlékezete, figyelme; Beszéd és kommunikációs készsége; Személyiségfejlődése, közösségi - társas kapcsolatai; Általános tájékozottsága, szövegértésének fejlődése, Számolási, logikai képessége.

3. Tanulási motivációt felkeltő, erősítő tevékenységek megvalósítása

Vetélkedők lebonyolítása, több témában:

- Anyanyelvi, irodalmi vetélkedő: január, Magyar Kultúra Napja
- Matematikai vetélkedő: május
- Környezetismereti vetélkedő: április, Föld Napja.

Mindegyik vetélkedő évente 1-1 alkalommal kerül megrendezésre.

4. *Tanuláshoz szükséges alapkompenciák fejlesztése (szövegértés, szövegalkotás, kommunikáció, matematikai kompetenciák, logika)*

A szövegértés, matematikai-logikai, digitális kompetenciák fejlesztése az egyéni fejlesztés során heti 1 órában történik a mentortanárok irányításával, a szaktanárok útmutatásainak figyelembevételével.

5. *A konstruktív életvezetéshez, mindennapi élethez, a társadalomba történő sikeres beilleszkedéshez szükséges alapkompenciák fejlesztése, személyiségfejlesztés, ennek érdekében támogató szolgáltatások biztosítása*

- Adventi készülődés: minden év decemberében 3 alkalom van, melynek célja a közösségi élmények erősítése. 1 alkalmon 3 mikro-csoportfoglalkozásban történik. A tanulókat 3x5 fős mikro-csoportokra osztjuk. Minden év december hónapjában.
- Családi munkamegosztás és pénzgazdálkodás tanítása, jövőkép alakítása címmel foglalkozások: 3 alkalmas műhelyfoglalkozás, 4x6 fős csoportbontásban valósul meg. A tevékenység célja: családi munkamegosztás és pénzgazdálkodás tanítása, jövőkép alakítása. Az ünnep értékének, a család fontosságának erősítése a fő cél! Évente 3 alkalommal.
- Adventi játszóház: Szituációs játékok, pozitív értékek közvetítése drámapedagógiai eszközökkel - drámapedagógus bevonásával. Minden év november – december hónapjaiban.

6. *Önismeret pedagógiai módszerekkel történő fejlesztése, pozitív jövőkép kialakítása, a szociális kompetenciák fejlesztése*

- Konfliktuskezelési műhelyfoglalkozás: önismereti helyzetgyakorlatok, pozitív gondolkodás, az önkép, önismeret, társismeret növelését szolgáló feladatok. Évente 5 alkalommal, 12 fős csoportokban.
- Környezettudatos szemlélet kialakítása, szociális kompetenciák fejlesztése:

7. *Mentálhigiénés segítség nyújtása*

- Drogprevenációs műhelyfoglalkozások 4x6 fős csoportban. A megvalósításba egészségügyi és rendőrségi dolgozót is bevonunk. Csoportonként évente 4 alkalommal szervezzük a foglalkozásokat.
- Lelki egészség témanap megszervezése a védőnő, iskolaorvos és a Vöröskereszt képviselőjének és pszichológus bevonásával. - Évente 1 alkalom, összesen 3 alkalom. E foglalkozásokon másodlagos célcsoportként az iskola tanulóit is bevonjuk.

8. *Az önálló tanulás készségének, technikáinak kialakítása, fejlesztése*

Egyéni igényekhez és felkészültséghez, állapothoz igazított, differenciált tanulási tartalmak és eszközök alkalmazása

Tanulástechnikai módszerek elsajátítása: egyéni fejlesztés során egyéni mentorálás történik.

9. *Digitális kompetenciák fejlesztése*

Informatikai szakkör: 4x6 fős csoportban szervezzük. A tudatos internethasználatra, főbb programok ismeretére kívánjuk a tanulókat megtanítani.

10. *Az iskola – család együttműködés helyi tartalmának és eljárásainak kidolgozása. A korai iskolaelhagyással veszélyeztetett, egyéni fejlesztésbe bevont tanulók szüleinek, nagyszüleinek és egy háztartásban élő hozzátartozóinak motiválása, bevonása és folyamatos tájékoztatása*

Családi naphoz és a Gyermeknaphoz kapcsolva: az iskola tanulóinak és hozzátartozóiknak szóló délutáni rendezvény, melyre minél több szülőt és hozzátartozót invitálunk. Részükre műhelyfoglalkozásokat, előadásokat, (bűnmegelőzési) stb szervezünk. Elsődleges célcsoportunk lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók (24 fő) és hozzátartozóik (48 fő). Másodlagos célcsoportunk: az iskolában tanulók és hozzátartozóik. Tanévenként 1 alkalom, összesen 3 alkalom .

11. *Bevontak és az intézményi környezet szemléletformálása helyi igényeken alapuló segédletek, ismeretterjesztő anyagok előállítása, módszertani eszköztár és segédlet-tár létrehozása és terjesztése*

A lemorzsolódást csökkentő programunk tapasztalatait, Jó gyakorlat információs anyag összeállításával tesszük nyilvánossá. Ebben az iskola életéről szóló információs anyagok mellett, egyéni tapasztalatainkat és a felhasznált segédleteket is megosztjuk. Helyi igényeken alapuló segédleteket (környék elhelyezkedési lehetőségei, stb) is nyilvánossá teszünk.

12. *A tanulás tanításának elsajátítása és támogatása*

- Hatékonyan tanul a gyermekem? – tréning szülőknek tanulásszervezési megoldásokról. 2 csoport kialakítása, 1 félévben 1 csoport jár a foglalkozásra, így 2 félévben kerül megvalósításra.

Érintett témák: tanulási ütemterv készítése, megfelelő környezet biztosításának fontossága, önmotiválás fontossága, a memorizálás és ismétlés hasznossága. A bevont tanulók közeli hozzátartozói.

13. Alapkompetenciák (anyanyelvi, nyelvi, matematikai és digitális kompetenciák fejlesztése, illetve tudományos magyarázatok alkalmazása) képesség-fejlesztése

- Tudós família: játékos vetélkedő, melyben a bevont tanulók és közeli hozzátartozóik vesznek részt. 6 fős csoportok (2 fő tanuló, 4 fő szülő) alakítása, 12 csoport egy versenyen. során

3 alkalom, különböző témákban: édes anyanyelvünk, digitális világ, természetismeret.

-

14. Egészségtudatosság, betegségek megelőzése

- Fórum a szülőknek különböző témákban, az iskolaorvos és a védőnő szakmai irányításával és bevonásával.

1. Drogfogyasztó a gyermekem? Megelőzési és kezelési kérdések körüljárása.

2. Személyi higiénia és a betegségek megelőzése.

3. Egészségtudatos életmód

15. Az oktatásba való visszatérés vagy belépés elősegítése

- Fórum: szakmát tanult, járási - esetleg regionális szinten - elismert roma emberek meghívása és bemutatkozása, mint pozitív példaképek. Félévente 1 alkalom, összesen 5 alkalom, 5 ember bemutatása.

16. A bevont tanulók és családjaik teljesítmény-méréséhez kapcsolt programhatékonyság-mérés az illetékes Pedagógiai Oktatási Központ bevonásával

A tevékenység célja, hogy egzakt mérések segítségével derüljön ki, mennyiben volt hasznos a programok megvalósítása a bevont tanulók előmenetelésre, a bevont szülők és hozzátartozók társadalmi életbe való bevonására és reintegrálására, a szakmai megvalósítóként bevont pedagógusok nevelési-oktatási gyakorlatának fejlődésére. Ezen kívül olyan másodlagos hatások is kiderülnek, miszerint milyen hatása volt a program megvalósulásának a nevelési-

oktatási intézmények, a fenntartó Tankerületi Központ, valamint a projekteket befogadó települések társadalmi életére. A tevékenység eredményeként 1 db produktum fog elkészülni projektszinten.

17. Szakemberek szakmai műhelyeken, konferenciákon és képzéseken történő részvétele

A mentor pedagógusok részt vesznek konfliktuskezelési műhelyfoglalkozáson: Pozitív jövőkép címmel - szemléletformáló, ismeretátadó, kompetenciafejlesztő tréning, önismereti helyzetgyakorlatok segítségével. Gyakorlatok: kreativitás, a nem verbális kifejezőkészség fejlesztését, pozitív gondolkodás, az önkép, önismeret, társismeret növelését szolgáló feladatok. Egy foglalkozássorozat 5 alkalomból áll.

18. A megvalósításhoz szükséges tárgyi feltételek

A tanulók szociális hátrányából fakadó és fejlesztésükhöz szükséges eszközöket úgy választottuk ki, hogy a lehető legtöbb tevékenységgel használni tudjuk, segítse a nevelői munkát. Fontosnak tartjuk továbbá, hogy a beszerzett eszközök motivációs bázissal bírjanak, tegyék gyakorlatorientálttá a foglalkozásokat. A fejlesztő helyiség kialakításához szükséges felszerelések tervezése során felmértük a szükségleteket, és annak alapján kerültek megtervezésre a beszerzendő eszközök, bútorok.

A bevont szakmai megvalósítók kiválasztása elsősorban a köznevelés intézmény által a projekt során, az abba bevont tanulók szükségletei alapján fejlesztett kompetenciák szerint kerülnek kiválasztásra. Az egyes köznevelési intézmények az alábbi kompetenciák fejlesztését vállalják:

- Szövegértési és szövegalkotási kompetencia, nyelvhelyesség
- Matematikai és logikai kompetencia
- Digitális világban való eligazodáshoz szükséges kompetencia
- Idegen nyelvi kompetencia

Ennek értelmében a projektbe bevont pedagógusok 100 %-a rendelkezik az e kompetenciák fejlesztéséhez szükséges képességekkel (tanítók, magyar nyelv és irodalom, matematika, angol, német nyelv és informatika szakos tanárok).

A tanulói összetétel változásai, jellemzői jól érzékeltetik, hogy módszertanilag mennyire differenciált feladatokat kell ellátnia a nevelőtestületnek. A felzárkóztatás, az esélykülönbségek csökkentése az egyik domináns tevékenységünk, ahol nemcsak az ismeretanyag bővítése meghatározó feladat, hanem az integráltan oktatott tanulóink és az egyéni lemaradásokkal küzdő, motiválatlan tanulók segítése is fontos feladatunk. Az egyéni tanulási szokások kiemelt figyelmet érdemelnek a tanulószobai tanulócsoporthoz szervezésénél. A tanulószobai csoportvezetők feladata a gyerekek tanulmányi munkájának figyelemmel kísérése, kapcsolattartás az osztályfőnökökkel, szaktanárokkal. Emellett kiscsoportos és egyéni keretek között felzárkóztató foglalkozásokat is tartunk a gyerekeknek. Egy- egy mentortanár 2-3 fős tanulócsoporthal heti 1-2 órában foglalkozik. A lemorzsolódás csökkentése érdekében végzett feladatok, tevékenységek:

- Tanulók komplex mérése: a tantárgyi méréseket egy tanéven belül többször is végzünk. Ezek főként szövegértési, matematikai készségeket mérnek. A mérések a pedagógiai munka tervezését alapozzák meg. Tanév elején kerül sor a bemeneti mérésekre, félévkor és a tanév végén pedig a visszamérések történnek meg.
- Egyéni fejlesztési terv készítése: a mentortanár készíti el a mérési eredmények figyelembevételével. A fejlesztési terv követése, korrekciója folyamatos. A tanulók tanulmányi eredményét egyéni és csoport szinten negyedévente értékeljük.
- Az eredményes tanulási technikák elsajátítása érdekében tanulásmódszertan fejlesztő foglalkozások biztosítása a tanulóknak. matematika-logika, szövegértés-alkotás, informatika, természetismeret foglalkozás.

- A heti rendszerességgel megtartott foglalkozások célja a tanév sikeres befejezése, tehát pótvizsga vagy bukás nélküli évfolyamzárás.
- A tanulók egyéni fejlesztése az iskolában egyaránt. A tanulók foglalkozásokra történő irányítása a tanulmányi és a mérési eredmények alapján történnek. Az alábbi fejlesztőfoglalkozások folynak a kollégiumban:
 - Az egyéni törődés órakeretei lehetőséget biztosítanak az aktuálisan felmerülő problémák kezelésére.
 - Az igazolt és igazolatlan hiányzások nyomon követése havi rendszerességgel.
 - Igyekszünk minél mélyebben megismerni a tanulók családi hátterét, ennek legjobb módja a családlátogatás. A lakóhely megismerése, a szülőkkel való együttműködés fontos eleme a programnak. Ezt a célt szolgálja a szülők részére szervezett rendezvényünk is, a „Szülők délutánja”.
 - Szülőértekezletet évente két alkalommal tartunk (beköltözkéskor és februárban). Tapasztalat, hogy egyre kevesebb szülő jelenik meg ezeken az alkalmakon, így a csoportvezetők jellemzően a telefonos megkeresés lehetőségét használják.
 - Pedagógiai környezet: az iskola és a kollégium pedagógiai környezete hozzájárul a program sikeréhez. A közös munkába beépült a kooperációra épülő fejlesztőműhely, melyre a tanulók értékelése céljából kerül sor, veszélyeztetett tanulók esetében intézkedési terv készül.
 - Mentálhigiénés műhely keretében a tanulók különböző témákban szakemberek bevonásával előadásokat hallgatnak, melynek célja a tanácsadás, a tanulók önismeretének fejlesztése, életpályájukra való felkészülésük segítése.
 - Szociális támogatási rendszerünk célja, hogy minden tanuló számára biztosítottak legyenek a beiskolázáshoz és a sikeres szakmaszerzéshez szükséges alapvető feltételek (étkezési támogatás, utazási költségtámogatás, nem anyagi természetű juttatások pl. ruházat, iskolai felszerelések, tisztálkodó szerek).
 - Közösségformáló tevékenységek (sí tábor, programhétvégék, színházlátogatások, nyári tábor, hagyományos kollégiumi rendezvények), melyek erősítik a tanulók intézményhez való kötődését és közösségi tudatát.
 - A kollégiumban működő művészeti körök (képzőművészet, énekkar, báb, tánc és színjátszó kör) feladata a tehetségek kiválasztása és gondozása, a kulturális hátrányok kompenzálása, ismeretbővítés.

2.9. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

A tanulók teljesítményének számonkérése, ellenőrzése írásban és szóban történhet.

Az értékelésnek mind a három formája alkalmazható, vagyis a formatív, a szummatív és a diagnosztikus értékelés is megjelenik iskolánkban.

Szóbeli számonkérés módjai:

Felelet

Kiselőadás

Vizsga (8.o.)

Írásbeli számonkérés:

Írásbeli felelet - a napi anyag számonkérésére irányul.

Dolgozat - több órára feladott egység írásbeli számonkérése.

Témazáró dolgozat - a téma egészének elsajátítását mérő írásbeli számonkérés.

Teszt

Felmérő

Esszé

Vizsga (8.o.)

Egyéb tanulói teljesítmények, amelyek érdemjeggyel osztályozhatók:

- kötelező gyűjtőmunka
- órai munka
- házi feladat
- iskolai-, területi-, országos versenyeken való eredményes részvétel
- tanulói produktum (számítógépes feladat, rajz, ének, testnevelés)
- olvasónapló

Az ismeretek számonkérésének gyakorlata:

- Az ismeretek számonkérésekor törekedni kell a módok közötti egyensúly megteremtésére.
- Kerüljük a túlzott írásbeliséget
- A képességekhez mérjük az írásbeli és a szóbeli számonkérés lehetőségét. (Különös tekintettel a dyslexiás, dysgraphiás, dyscalculiás illetve egyéb tanulási nehézségekkel küzdő tanulóinkra)
- A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból, minden tanulónak havonta legalább egy érdemjegyet kell szereznie.
- Egy tanítási napon két témazáró dolgozat íratható. A témazáró dolgozatot legalább egy héttel előre, a dolgozatot legalább az előző szakórán be kell jelenteni.

- A témazáró dolgozatokat, felmérőket az iskolában őrizzük, ezeket a szülők fogadó órán, szülői értekezleteken illetve egyeztetett időpontokban megtekinthetik.

Az érdemjegyek, osztályzatok: (2-8 osztály)

A második osztály első félévében alkalmazzuk a szöveges értékelést párhuzamosan az osztályzatokkal történő értékelés mellett. A szöveges értékelés formája lehet (a pedagógus választása alapján)

- előzetes szempontok alapján, szabadon fogalmazott szöveg
- előre meghatározott, nyomtatott skála szerinti értékelés.

Érdemjegyek, osztályzatok megállapítása:

A tanulók tanulmányi munkájának egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatának, feladatlapjainak javításakor az elért teljesítmény érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végezzük:

Alsó tagozat:

Teljesítmény	Érdemjegy
90 - 100 %	jeles 5
76 - 89 %	jó 4
61 - 75 %	közepes 3
41 - 60 %	elégséges 2
0 - 40 %	elégtelen 1

Felső tagozat:

Teljesítmény	Érdemjegy
90 - 100 %	jeles 5
75 - 89 %	jó 4
60 - 74 %	közepes 3
36 - 59 %	elégséges 2
0 - 35 %	elégtelen 1

(A fentiektől való 1-2 %-os eltérés szaktanári indoklással lehetséges.)

Az év végén az osztálynaplóba, bizonyítványba és az anyakönyvbe- szaktanári, munkaközösségi döntés alapján egy - egy szaktárgy érdemjegyének szöveges megfelelőjeként a "kitűnő" minősítés kerülhet. Feltétele, hogy az évközi érdemjegyek között - az adott tantárgyból - jelesnél rosszabb nem lehet.

Tantárgyi dicséretet az adott tantárgyból elért tanulmányi- illetve verseny eredmények alapján adhat a szaktanár. A bizonyítványban záradékként kell ezt rögzíteni, tantárgyi szöveges minősítése az érdemjegynek megfelelő.

Az iskola hagyományaihoz híven a tanévzárón tárgy- és oklevél jutalomban részesülnek a legjobb tanulmányi eredményt elérő tanulók, valamint, akik a közösségi munkában a legaktívabbak.

Az érdemjegyek, osztályzatok dokumentálása, szülői visszaigazolás

Az érdemjegyeket, osztályzatokat a naplóban és az ellenőrző könyvben, az év végi eredményeket a bizonyítványban illetve az anyakönyvben rögzíteni kell. A szülők értesítésére szolgáló évközi, ellenőrző könyvbe beírt osztályzatokat az értékelést végző tanárnak alá kell írnia.

A szülőket az érdemjegyekről folyamatosan értesítjük. Az érdemjegyek megítélésekor a tanár törekedjen arra, hogy azok minél előbb (ha lehet azonnal) bekerüljenek az ellenőrzőbe a naprakész tájékoztatás érdekében.

A szülői visszaigazolást az osztályfőnök rendszeresen, a fogadóórákat megelőzően ellenőrzi, összehasonlítva egyúttal az ellenőrző könyvet és a naplót.

Motiváció, javítási lehetőség, szülői, tanulói reklamáció

Ügyelni kell arra, hogy az értékelés a tanulót pozitívan motiválja, ami alatt természetesen nem azt értjük, hogy jobb jegyet kell adni, mint amit megérdemel, hanem érezze az értékelés realitását, a jobb munkára serkentést, a javítás lehetőségét. Kerülni kell a negatív töltésű értékeléseket, hiszen az elrettentheti a tanulót, és elfordíthatjuk attól, amit megszerettetni kötelességünk. A tanár értékelő megjegyzéseiből a tanuló érzékelje, hogy közös céljuk a tanuló tudásának gyarapítása.

A fentiek érdekében szükséges, hogy folyamatosan figyelemmel kísérjük a tanuló fejlődését, érdemjegyeit, ha szükséges gondoskodjunk a javítás lehetőségéről. Lehetőség van a pozitív motiváció érdekében a tanuló óráközi munkájának értékelésére is.

Kapcsolatunk az értékelés során a tanulóval interaktív legyen. Ez egyben elősegíti egy fontos nevelési cél, a helyes önértékelés kialakításának fejlesztését is. Az interaktív értékelés egyben teret ad a tanulói reklamációnak is.

A szülőkkel az ellenőrző könyv értesítési rovata segítségével is tarthatunk kapcsolatot. Ügyeljünk arra, hogy ez ne üzenetetést szolgáljon, a problémákat fogadóórák, szülői

értekezletek, családlátogatás során tisztázzuk. A szülőktől érkező visszajelzések esetében a felmerülő kérdéseket mielőbb személyes megbeszélés során tisztázzuk.

2.10.Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

A házi feladat lehet:

szóbeli

írásbeli

gyűjtőmunka

kutatómunka

A házi feladatok meghatározásának általános alapelvei:

- A tanulók életkori sajátosságainak figyelembevételével kell kijelölni a feladatokat
- A feladatokat megfelelően elő kell készíteni, a megoldásukhoz szükséges eszközök minden tanuló számára elérhetőek legyenek.
- Törekedni kell a házi feladat meghatározásánál is a differenciálásra, a feladatok érdekességére, változatosságára, amivel motiváló hatását erősíti.
- Az elemi szinten a házi feladatok célja a gyakorlás, képességfejlesztés. ennek megfelelően kell meghatározni a feladatok mennyiségét és minőségét. Figyelembe kell venni a feladatokra fordított idő optimális mennyiségét, ami lehetőleg ne haladja meg az 1 órát.
- Az alsó szinten és az alsó-közép szinten a gyakorlás és képességfejlesztés mellett a tehetséggondozás, a tanulási képességek megalapozása illetve elmélyítése céljából az egyéni kutatómunka, kiselőadás, gyűjtőmunka, projekttevékenység is lehet házi feladat. Ezek elvégzésére hosszabb időtartamot kell meghatározni. Ezen a szinten is ügyelni kell a házi feladatra fordított időmennyiségre, ami lehetőleg ne haladja meg a 1,5 illetve 2 órát.
- A házi feladatokat rendszeresen ellenőrizni, értékelni kell. Ez történhet szóbeli- és szöveges értékeléssel illetve érdemjeggyel.
- Az írásbeli házi feladatokat úgy kell meghatározni, hogy azok megoldásához a tanulónak ne kelljen a heti pihenőnapot illetve a szüneteket igénybe venni.
- A felsős tanulószobai illetve alsós napközis foglalkozás ideje alatt megfelelő szervezéssel és foglalkozás-vezetéssel biztosítani kell, hogy a tanulók másnapra

felkészüljenek. A foglalkozásokat vezető pedagógus ellenőrzi az írásbeli feladatok elkészítését és ellenőrzi, segíti a szóbeli tanulást.

- Törekedjünk arra, hogy a tanulók az aktuális napon feladott házi feladatokat maradéktalanul elvégezzék.
- Ehhez a nyugodt, tanulást segítő légkör megteremtése a foglalkozást tartó pedagógus feladata.

Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai

- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.
- Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.
- A napi felkészülés otthoni (napközis, iskolaotthonos, tanulószoba) ideje nem lehet több 1-1,5 óránál.

2.11. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban azokon az évfolyamokon, ahol a létszám indokolja, csoportbontásban tanítjuk a magyar nyelv és irodalmat, matematikát, az informatikát és a technikát. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

Negyedik osztálytól első idegen nyelvként német és az angol nyelv közül választhatnak diákjaink.

A választható foglalkozásokra a diákok szüleikkel együtt írásban jelentkeznek, választásukat aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy a részvétel, a mulasztás tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező foglalkozás lenne.

2.12. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

I.NETFIT mérés

II: A bio-mechanikailag helyes testtartás kialakításához szükséges izomerő és izomnyújthatóság ellenőrzése, illetve a Mathias – féle testtartáspróba elvégzése a helyes és helytelen testtartások kiszűrésére szeptember és január hónapban.

A Magyar Gerincgyógyászati Társaság 12 ellenőrző gyakorlatának alkalmazása

Az ellenőrző gyakorlatok:

- Állás-guggolás viszonyának vizsgálata
- Váll-vállöv izmainak vizsgálata
- Hát és csípő feszítő izmainak vizsgálata
- A has izmainak felülről indított erővizsgálata
- A has izmainak alulról indított erővizsgálata
- A comb elülső izmainak erővizsgálata
- Az ágyéki gerinc előrehajlításának vizsgálata
- Az ágyéki gerinc hátrahajlításának vizsgálata
- Az alsóháti és ágyéki gerinc csavarodásának vizsgálata
- A comb és a lábszár hátulsó izmainak nyújthatósága
- A csípőt hajlító izmok nyújthatóságának vizsgálata
- A csípőízület nyújtási képességének vizsgálata

Ha valamely ellenőrző gyakorlat az osztályban több tanulónál hiányosságot mutat, akkor javaslatot tesz a testnevelő soron kívüli iskolaorvosi vizsgálatra, aki ha szükséges szakorvoshoz és gyógytestnevelésre utalja a tanulót. Ezt követően feltétlenül nagyobb időkeretben kell alkalmazni az előírt tartásjavító torna gyakorlatait.

2.13. Az iskola egészségnevelési elvei

Az egészség: testi, lelki, szociális harmónia

Az egészségfejlesztés: az a folyamat, amely képesé teszi az embereket arra, hogy kontrollt szerezzenek saját egészségi állapotuk felett, és képessé váljanak annak javítására. Az

egészségfejlesztés fő feladata, az egészséges környezet megteremtése, a szemléletváltoztatás, az egészségfejlesztő közösségi tevékenység, és az egyéni képességek kibontakoztatása.

Az egészségnevelés: olyan tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkészséget bővíti. A korszerű egészségnevelés egészség- és cselekvésorientált tevékenység.

Általános alapelvek

- Az iskolának minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését.
- Olyan pozitív beállítódást, szokásokat, magatartást kell kialakítanunk, amelyek a gyermek egészségi állapotát javítják.
- Nemcsak a betegségek megelőzésének módjára kell megtanítani, hanem a harmonikus, egészséges élet örömteli megélésére, az egészséges életvitel kialakítására, a beteg, sérült, fogyatékos emberek iránti elfogadó magatartásra.
- Az iskola nyújtson segítséget a káros függőségekhez vezető szokások megelőzésében. Foglalkozni kell a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, a családi életre, az örömteli párkapcsolatra való felkészítéssel.
- Cél az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások kialakítása a tanulók tevékeny részvételével.

Célkitűzések

- Az iskola tárgyi környezete, az emberi kapcsolatok minősége egészségtámogató legyen
- Az egészségnevelési tevékenységbe be kell vonni a családokat, a település polgárait. A család mellett az iskola váljék az egészségnevelés kiemelkedő színterévé.
- Az iskolának szorosan együtt kell működnie az egészségügyi szolgálattal.
- Az iskolában lehetővé kell tenni az egészséges életmód gyakorlását pl. mindennapos testedzés, egészséges ételek fogyasztása, étkezési kultúra, stressz-mentesség, WC tisztasága stb.
- A hátrányos helyzetű tanulók számára lehetővé kell tenni az egészséges életmód elemeinek, szokásainak elsajátítását.

2.14. Az iskola környezeti nevelési elve

2.14.1 A környezeti nevelés fogalma

2.14.2 Ökoiskola

„A környezeti nevelés szándékos, megtervezett pedagógiai folyamat, összetett személyiség-, magatartás-, és attitűd-formálás, amely képessé tesz másokkal való együttműködésre, együttélésre”

/Havas Péter/

A környezeti nevelés céljai

Általános, hosszú távú célok

Elősegíteni a környezettudatos magatartás és életvitel kialakítását, annak érdekében, hogy a felnővekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalom fenntarthatóságát (NAT).

Kialakítani a tanulóknak a környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartást, mely váljon életvitelüket meghatározó erkölcsi alapelvvé.

Érzékennyé tenni a tanulókat a környezet állapota iránt, bekapcsolni őket a közvetlen környezet értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.

Legyen meghatározó életmódjukban a természet tisztelete, a környezeti károk megelőzésére való törekvés.

Ismerjék fel, hogy egyéni és közös kötelességünk:

Az emberiség közös öröksége, a környezet minőségének fenntartása és javítása.

Az ökológiai egyensúly fenntartása.

A természeti erőforrások előrelátó és ésszerű felhasználása.

Képessé válni az élethosszig tartó tanulásra.

A környezeti nevelés céljaiból adódóan feladatunk tehát:

Környezetbarát attitűdöket, szokásokat alakítsunk ki a tanulóknak.

A természeti és társadalmi környezetről tényeket, ismereteket, problémamegoldó gondolkodást közvetítünk.

Segítsük a környezeti fogalmak, folyamatok, összefüggések megértését.

2.15. Integrációs tevékenység - sajátos nevelésű igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók ellátása

Iskolánk, alapító okiratában integrált nevelés-oktatás keretében ellátja

- beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarral küzdő gyermekek nevelését, oktatását szakvélemény alapján
- Sajátos nevelési igényű általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelését, oktatását, ezen belül
- enyhén értelmi-,
- beszéd fogyatékos,
- egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral)
- autista

2.4.1. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. 4. § paragrafus 3. bekezdése alapján az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.
- Ha a gyermek, a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, fejlesztő foglalkoztatásra jogosult. A fejlesztő foglalkoztatás a nevelési tanácsadás, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás, a kollégiumi nevelés és oktatás keretében valósítható meg.
- Számukra a nemzeti köznevelési törvény (47§ (8) biztosítja a különleges gondoskodáshoz, a rehabilitációs célú foglalkozáshoz való jogot, mely a tanulót fogadó intézmény számára kötelezettséget jelent. A köznevelési törvény által megadott egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs foglalkozásainak órakeretén belül a tanuló annyi foglalkozáson vesz részt, amennyi hátránya csökkentéséhez szükséges. A foglalkozások

óraszámát integráltan nevelkedő tanuló esetében a szakvéleményt kiállító szakértői bizottság véleménye alapján határozzuk meg.

- Bármilyen problémával is küzd az intézményben nevelt gyermek kiemelt fontosságú a gyermek-gyermek, gyermek-pedagógus, pedagógus-szülő közötti kooperáció és kommunikáció valamint a pedagógus megváltozott szerepe. Az integráló pedagógusnak új készségeket kell elsajátítania ahhoz, hogy mediátorként tudjon közreműködni az „ép” és a sajátos nevelési igényű gyerekek szüleinek párbeszédében.

2.4.2. *Az enyhén értelmi fogyatékos tanuló*

- Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók a tanulásban akadályozott gyermekek körébe tartoznak, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképessége, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó akadályozottságot, tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.
- Az enyhe fokú értelmi fogyatékoság (mentális sérülés) diagnosztizálása elsősorban orvosi, gyógypedagógiai és pszichológiai feladat.
- Pszichodiagnosztikai vizsgálatokkal állapítható meg a kognitív funkciók lassúbb fejlődése, valamint más, nem intellektuális területeken jelentkező eltérések.
- Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelési, oktatási szempontú jellemzői
- Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlődése igen eltérő attól függően, hogy milyen egyéb érzékszervi, motorikus, beszédfejlődési, viselkedési stb. rendellenességeket mutatnak, amelyek vagy oksági összefüggésben állnak az értelmi fogyatékosággal, vagy következményesen egyéb hatásokra alakulnak ki. Tanulási helyzetekben megfigyelhető jellemzőik: a téri tájékozódás, a finommotorika, a figyelemkoncentráció, a bonyolultabb gondolkodási folyamatok, a kommunikáció, valamint a szociális alkalmazkodás fejlődésének eltérései. Ezek változó mértékben és mindig egyedi kombinációban jelennek meg, a tanulási képesség különböző mértékű fejlődési zavarát is mutatják és akadályozzák az iskolai tanulás eredményességét.
- A nevelésükhöz szükséges feltételek:

- a) a fogyatékoság típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógiai tanár/terapeuta, gyógypedagógus foglalkoztatása,
- b) speciális tanterv, tankönyv és más segédletek, illetve
- c) a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakszolgáltatások biztosítása.
- Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlődése nevelési igényeinek megfelelő gyógypedagógiai nevelés, oktatás és terápia hatására a mentális képességek területén is számottevő lehet.

2.4.3. *Pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók*

- Pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók csoportjába azok a tanulók tartoznak, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek.
- Tanulási és viselkedési problémájuk specifikus tanulási zavarok, azaz
 - diszlexia,
 - diszortográfia,
 - diszkalkúlia,
 - diszgráfia és diszpraxia, mint a motoros képességek fejlődési zavara, valamint ezek maradványtüneteinek fennállása,
 - a fentiek együttjárása miatt a kevert specifikus tanulási zavarok;
 - hiperaktivitás és figyelemzavar; továbbá
 - a szocio-adaptív folyamatok zavarai, az érzelmi kontroll, ön-, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségét mutató magatartásjellemzők, az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg.
- A normalitás övezetébe tartozó értelmi összteljesítményük mellett megjelenő teljesítmény és viselkedészavaraik a pszichikus képességek egyenetlen fejlődésének következtében alakulnak ki, és gyakran mutatnak az idegrendszeri folyamatok diszharmonikus szerveződéséből eredő együttjárást. Minthogy

gyakran élnek át kudarchelyzetet, az iskolai teljesítményelvárások iránti közömbösség, elutasítás, illetve önértékelési zavarok, különböző jellegű beilleszkedési problémák alakulhatnak ki.

- Ezek a sajátosságok az életkor előrehaladásával a társadalmi beilleszkedés szempontjából fokozott veszélyeztetettséget idézhetnek elő.
- Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének jelei a pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók esetében abban is megmutatkozik, hogy
- a tanulók általában fáradékonyabbak, a meteorológiai változásokra érzékenyebbek,
- az átlagnál, nehezebben tűrhetnek zajokat, viselik el a várakozás, kivárás okozta feszültséget, aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak,
- gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, esetleg egyedüllétre, támasznyújtásra,
- fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat, valamint
- a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet.

▪ A fejlesztés alapelvei

- A pszichés fejlődési zavar miatt sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése a szakértői bizottság szakvéleményére épülő egyéni fejlesztési terv alapján, egyéni sajátosságaik, szükségleteik figyelembevételével, a szülővel és a tanulóval történő megbeszélést követően történik.
- Az egyéni fejlesztőmunka tervezése, a rehabilitációs terv kidolgozása logopédus, pszichopedagógus, tanulásban akadályozottak pedagógiája szakon/szakirányon szakképzettséget szerzett gyógypedagógus, gyógypedagógus-terapeuta, pszichológus és egyéb szakemberek (pl. szomatopedagógus, gyermekpszichiáter) bevonásával történik és rehabilitációs célú órakeretben zajlik.
- Az egyéni fejlesztési terv tartalmáról, célkitűzéseiről, ütemezéséről (mikro, ill. makrotervezés) tájékoztatni kell az osztálymunkában résztvevő pedagógusokat, szaktanárokat, különös tekintettel a gyermek osztályfőnökre.
- Az egyéni fejlesztési terv célkitűzéseinek megvalósulását időszakosan, az ütemezési fázis befejezését követően ellenőrizni szükséges a további célkitűzések megtervezését megelőzően.

- Az iskolai oktatásban érvényesíteni kell a tanuló fejlődését, előrehaladását segítő számonkérési, értékelési formákat; indokolt esetben, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján – az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből - az értékelés és minősítés alól mentesítés adható.
- A pszichés fejlődési zavar miatt sajátos nevelési igényű tanulók oktatása a többi tanulóval együtt, integrált nevelés, oktatás keretében történik.
- Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat
 - a tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás biztosítása.
 - a pozitív énkép és önértékelés kialakítása,
 - a tanulás iránti motiváció és a kudarcűrő képesség növelése,
 - a kortársakra és a felnőtt közösségre irányuló rendezett társas kapcsolatok kialakítása,
 - a társadalmi együttélés szabályainak követése és az önállóságra nevelés.
- A fejlesztés kiemelt céljai, feladatai specifikus tanulási zavarok esetén
- A pszichés fejlődési zavar körébe tartozó jelenségeket, így az iskolai tanulási és viselkedési problémák kialakulását különböző tényezők idézhetik elő. Ezért a specifikus tanulási zavar valamint a viselkedésszerveződés zavarának megállapítása sokrétű, differenciáldiagnosztikai irányultságú állapotfeltárást igényel a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságok részéről.
- A specifikus tanulási zavarok esetében a tanulók alapproblémája, hogy jó értelmi képességeik ellenére az olvasással (diszlexia), a helyesírással (diszortográfia), az írásmozgással (diszgráfia) és a számolással (diszkalkúlia) kapcsolatban az iskolai oktatás során feltűnő nehézségek jelentkeznek, általános értelmi képességeik és tanulási teljesítményeik között alulteljesítés formájában lényeges különbség áll fenn. Ennek az eltérésnek a hátterében a megismerési képességek különböző zavarai állnak, amelyek az olvasás, az írás,

a helyesírás vagy a számolás területén önálló, (körülrít) vagy kevert típusú zavar (együttjárás) formájában jelenhetnek meg.

2.15.4. Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók fejlesztésének elvei

Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanuló

■
Az autizmus spektrum zavarok az idegrendszer igen korai, nagy valószínűséggel veleszületett ártalmának, illetve a genetikai, egyéb biológiai és környezeti tényezők együttes hatásának következményei.

Az autizmus spektrum zavarok lényege a társas viselkedés, a kommunikációs és sajátos gondolkodási képességek minőségi károsodása, amely jellegzetes viselkedési tünetekben nyilvánul meg.

Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulóra legjellemzőbb a társas viselkedést a kölcsönösséget igénylő társas viselkedési készségek területén tapasztalható gondolkodási képesség sajátos hiányosságai, a beszéd szintjéhez képest károsodott

kölcsönös kommunikáció, a rugalmas viselkedés szervezés és kivitelezés képességének minőségi sérülése és az egyenetlen képességprofil. Az állapot háttérében idegrendszeri fejlődési zavar áll.

Autizmus spektrum zavar minden értelmi szinten előfordul, ami azt jelenti, hogy jelen lehet átlagos vagy átlag feletti intelligencia mellett épp úgy, mint értelmi sérüléssel együtt járva. Autizmusban a beszédfejlődés gyakran megkésik, súlyos esetekben nem alakul ki beszélt nyelv. A központi probléma azonban nem a nyelv hiánya, vagy megkésett fejlődése, hanem a funkcionális, kölcsönös kommunikáció sérülése. Az alapvető problémák közé tartozhat a nyelvhasználat színvonalától függetlenül, hogy hiányozhat a kommunikáció és a beszéd hasznának, hatalmának megértése, vagyis hiányozhat annak megértése, hogy mások érzéseit, gondolatait, tetteit kommunikáció útján befolyásolni lehet.

Az alapvető gondolkodási és viselkedési képességek spontán elsajátításához szükséges képesség hiányok egész életen át jellemzően megmaradnak, de a speciális intenzív terápiás és pedagógiai ellátás segítségével jelentős fejlődés érhető el. A hiányzó/sérült képességek okozta elsődleges és másodlagos viselkedési tünetek az igen súlyostól a jól ellensúlyozott állapotokban csaknem tünet mentessé fejlődhetnek, változhatnak, és az élet különböző szakaszaiban különböző formákban jelentkezhetnek. Új helyzetben,

váratlan események, körülmények hatására felerősödhetnek a típusos tünetek. A tünetek változatossága mellett a tanuló autizmusának súlyossága széles skálán szóródik. Az autizmus spektrum zavarral küzdő gyermekek esetében a kommunikációs képességek fejlődése és nyelvelsajátítás folyamata minőségileg eltér a tipikusan fejlődő kortársakétól. A fejlődési zavar kihat a szókinés, jelentés, nyelvtan és nyelvi funkciók elsajátítására, rugalmas alkalmazására. Hiányozhatnak vagy sérülhetnek azok a képességek, melyek lehetővé teszik a helyzetnek megfelelő személyközi kommunikációt és a nyelvi úton történő ismeretszerzést.

Különösen nehezített az élő nyelv és szociális közvetítés útján való tanulás.

A fejlesztésnél szem előtt kell tartani, hogy a tanuló autizmusa az elsődlegesen meghatározó tényező.

Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók kiemelkedő jelentőségű tulajdonságai melyek nem hagyhatók figyelmen kívül a fejlesztés, oktatás során:

- a) A másik személy szándékának, érzéseinek, gondolatainak, szempontjainak (pl. az információátadás szándékának) meg nem értése, az önmagára vonatkoztatás hiánya. Legsúlyosabb esetben képtelenség arra, hogy az embereket, mint a valóság egyéb elemeinél fontosabbakat megkülönböztesse.
- b) A szociális megerősítés jutalomértékének hiánya, vagy az ezzel kapcsolatos öröm későbbi, direkt tanítás útján való kialakulása, illetve a belső motiváltság gyengesége – gyakran teljes – hiánya. Többnyire nagyon kevés vagy szokatlan dolog okoz számukra örömet.
- c) A beszéd korlátozott megértése, még látszólag jó beszédprodukció mellett is, amelyet nehezítenek a beszéd érzelmi, társas viselkedési sajátosságai, mint pl. a hanghordozás.
- d) A beszéd vagy más kommunikációs eszköz spontán, funkcionális, rugalmas alkalmazásának sérülése.
- e) Egyenetlen képességprofil, pl. a szigetszerű ismeretek, képességek és az önellátás vagy a mechanikus és a személyes memória közötti szakadákszerű különbség.
- f) Hiányzó vagy korlátozott belátás, pl. saját tudásával, az ismeret forrásával, módjával, a szubjektív jelentőséggel kapcsolatban.

g) A változásokkal, újdonsággal kapcsolatos ellenállás, szorongás.

Típusos nehézségek, amelyekkel számolni kell a tanítás, fejlesztés során:

- az érzékszervi ingerfeldolgozás zavarai, túlérzékenységre utaló viselkedések
- figyelemzavar gyakorisága.
- az utánzási képesség kialakulásának hiányosságai
- vizuomotoros koordinációs problémák.
- tér-idő orientáció gyengesége, esetleg hiánya
- analízis szintézis műveleteinek problémája.
- ok-okozati összefüggések felismerésének problémája.
- a lényegkiemelés nehézségei
- a problémamegoldó gondolkodás fejletlensége
- az általánosítás, a tanultak új helyzetben való alkalmazásának nehezítettsége
- felidézési problémák
- a szimbolikus gondolkodás hiánya
- a valóság téves értelmezése, téves felfogása
- realitás és fantázia összetévesztése
- a szóbeli kérések, közlések félreértése, különösen a többértelmű, elvont kifejezések, többrészes utasítások esetén
- ismeretek önálló alkalmazásának nehézsége
- gyermekközösségben áldozattá, bűnbakká válás,
- szociálisan a helyzetnek nem megfelelő viszonyulás
- félelmek, fóbiák, szorongás.

Típusos erősségek, amelyekre építeni lehet a tanítás ill. fejlesztésük során:

- a megfelelő szintű vizuális információ jól értelmezhető számukra
- tanult rutinokhoz, szabályokhoz való alkalmazkodás

- jó mechanikus memória
- érdeklődésének megfelelő témáknál kiemelkedő koncentráció, kitartás.
- egyes, tantárgyi területeken viszonylag jó képességek.
- pl. - szó szerinti tanulás,
- nem szöveges számolási feladatok, - földrajz,
- - zene.

Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók fejlesztésének általános céljai, feladatai

- A legáltalánosabb cél az egyéni képességek, fejlettség szintjén elérhető legjobb szociális adaptáció és önállóság feltételeinek megteremtése, ennek alapja a szociális, kommunikációs és gondolkodási készségek hiányának speciális módszerekkel történő kompenzálása és a meglévő készségek fejlesztése.
 - Az iskolai és a mindennapi életre felkészítő tananyag, ismeretanyag speciális módszerek segítségével történő elsajátítása.
 - A tananyag kiválasztásának legfontosabb szempontja a tanuló túlterheltségének elkerülése érdekében a felesleges információk megszürése, lényegtelenek eltörlése, mert nagy mennyiségű információ az autizmus spektrum zavarral küzdő gyermek számára nehézséget jelent.
 - Speciális, egyéni motivációs és jutalmazási rendszer kialakítása.
 - Vizuálisan segített kommunikációs rendszer, a speciális környezeten belül és személyek között: beleértve a gyermek felé irányuló minden kommunikációt.
 - A tanítási nehézség miatt keresni kell az információ átadására a gyermek megértési szintjének megfelelő és szociális vonatkozásoktól leginkább független módszereket és médiumokat (pl. írott utasítás, folyamatábra, számítógépes oktatás stb.).
 - A fejlesztésben, tanításban és a viselkedésproblémák kezelésében alapvető a kognitív-viselkedésterápia módszereinek alkalmazása.
 - Az egyéni fejlődési eltérések az általános értelmi, önállósági, beszédképességi szint, illetve a viselkedésproblémák jellege szerint további speciális, egyedi módszerek alkalmazását teszik szükségessé.
 - A fejlesztés üteme és a tanuló továbblépési lehetősége függ a mért eredményeitől,

- azaz: a gyermek képességeitől és a képzés intenzitásától.
 - A képességek szinten tartása az önállóság fejlesztésével
 - A szociális-kommunikációs kompetencia fejlesztése
 - Kognitív fejlesztés, különös tekintettel a problémamegoldó gondolkodásra
 - A tananyagot mennyiségi és minőségi szempontból módosítani és redukálni kell a tanulók speciális szükségletei szerint.
 - a tananyag szűrése,
 - egyes tantárgyakból, tananyagrészekből felmentés,
 - Az egyes műveltségi területekre vonatkozó sajátos eltéréseket a helyi tantervben és az egyéni fejlesztési tervekben kell rögzíteni.
 - A tananyag elsajátításához speciális módszerek és eszközök használata szükséges.
 - Alapvető nevelési cél az énkép és önismeret fejlesztése,
 -
- S
- aját és mások érzelmeinek, nézőpontjának felismerése, megértése,
- A saját gondolatok és érzelmek kifejezésének tanítása.
 - A viselkedésszabályok megelőzése, hatékony kezelése hozzájárul a testi-lelki egészség megőrzéséhez és kiküszöbölheti a gyógyszeres kezelést.

A **médiatudatosságra nevelés** kiemelt jelentőségű az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók nevelésében.

Különösen veszélyeztetettek lehetnek a különböző médiumok által közvetített tartalmak meg nem értése, félreértése tekintetében és fokozott a függőségek kialakulásának veszélye is. Ugyanakkor a különböző médiumok lehetővé teszik az élő nyelvtől és szociális közvetítéstől független tanulást és kapcsolatteremtést, valamint olyan multimédiás tananyagok kialakítását, mely lelassítja és hozzáférhetővé teszi a szociális interakciókat, nagyban hozzájárulva a fejlődési zavar következményeinek enyhítéséhez.

Az **IKT eszközök** lehetőséget nyújtanak az élő nyelv és a szociális közvetítés helyettesítésére, a kölcsönös kommunikáció segítésére, az önálló ismeretszerzésre. A későbbi munkavállalás szempontjából is szerepe lehet az informatikának, mivel számos tanuló mutat érdeklődést e terület iránt.

Az IKT alkalmazása egyedülálló lehetőséget jelent az autizmussal élő tanulók számára, a kommunikációs akadálymentesítés, a tanulás és későbbi munkalehetőségek tekintetében egyaránt, sokan közülük pedig kifejezetten tehetségesek az IKT alkalmazásában. Az érintett tanulók esetében azonban kiemelten fontos a lehetséges veszélyek megelőzése. Fokozottan veszélyeztetettek azzal kapcsolatban, hogy függővé váljanak a számítógép és internet használat során. Szociális-kommunikációs sérülésük miatt nehézséget jelenthet számukra az IKT interaktív használattal összefüggő veszélyek felismerése, elkerülése, valamint a rendelkezésre álló információk közötti kritikus válogatás.

2.15.5 Az integrált keretek közt nevelt sajátos nevelésű igényű tanuló feltételrendszerének megvalósulása

A szükséges pedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű tanulók számára

A nevelés, oktatás, fejlesztés kötelezően biztosítandó pedagógiai feltételeit a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény foglalja össze. A törvény a sajátos nevelési igényű tanulókhoz igazodva az általánosan kötelező feltételeket több területen módosítja, illetve kiegészíti olyan többletszolgáltatásokkal, melyeket ki kell alakítani, és hozzáférhetővé tenni a sajátos nevelési igényű tanulók számára, mint például:

speciális tanterv, tankönyvek, tanulási segédletek,
speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök.

A többségi intézményekben megvalósuló (integrált) nevelés, oktatás

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk. Az együttnevelést megvalósító intézmény többet vállal, magasabb értéket kínál, mint részvétet és védettséget.

Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

Az együttnevelést megvalósító iskolák pedagógusainak, a szülők közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.

Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülés specifikus módszertani eljárások alkalmazása. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság” alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.

A nyitott tanítási-tanulási folyamatban megvalósuló tevékenység, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai – esetenként egészségügyi – eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus, aki:

- a tananyag-fejlesztésnél figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait,
- szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz,
- a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti – a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján szükség esetén – megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz,
- egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres,
- alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez,
- együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő – a tanuló fogyatékoságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező – tanulásban akadályozottak szakos gyógypedagógiai tanár az együttműködés során:

- segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését,
- javaslatot tesz a fogyatékoság típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.),

- segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről,
- javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására,
- figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükségletekhez igazodó módszerváltásokra,
- együttműködik több pedagógussal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait,
- terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon – egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben – ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra.

Iskolánk igénybe veszi :

- az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, szak- és pedagógiai szakmai szolgáltatását,
- az utazó gyógypedagógiai hálózat működtetésére kijelölt intézmények segítségét a megyei közoktatás-fejlesztési tervekben meghatározott feladatellátás szerint.
- A személyi feltételek helyben is adottak gyógypedagógus-tanulásban akadályozottak szakos tanár és tanító – fejlesztő pedagógus áll intézményi alkalmazásban. Emellett az ajkai Nevelési Tanácsadó utazó szakemberhálózat keretén belül biztosítja a logopédiai ellátást. Ezenkívül orvos és gyógytestnevelő is részt vesz a rehabilitációs munkában.

Tárgyi feltételek

- fejlesztő szoba
- fejlesztő és terápiás eszközök
- fejlesztő játékok
- fénymásoló
- számítógép, számítógépes programok
- szakkönyvek, szakfolyóiratok

2.16. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

2.4.1. A magatartás és szorgalom értékelése

Magatartásból és szorgalomból a tanulók évközi érdemjegyekkel nem rendelkeznek. Az osztályfőnökök azonban havonta értékelhetik a magatartás szorgalom alakulását, és dönthetnek arról, hogy ezeket beszámítják a félévi, év végi jegyekbe. Az osztályzatok a KT. 70. §. 2. bekezdésével összhangban a féléves és év végi osztályozó konferencián kerülnek megállapításra. A javaslatokat az osztályfőnök terjeszti a tantestület elé, ahol mód van a szóbeli véleményütköztetésre, majd vita esetén az osztályfőnök szavazata dönt. A szavazás során a tantestület azon tagjai, akik nem tanították a tanulót, tartózkodhatnak, ez azonban nem kötelező, hiszen lehet a tanárnak a tanulóról tanórán kívüli elfoglaltságok kapcsán is kialakult véleménye.

A javaslat előkészítésének munkafázisai:

Egyéni, saját vélemény kialakítása.

Ennek során kvázi „érdemjegyként” figyelembe vehetők a szubjektív benyomások, a közösség irányítása során a tanulóról nyert információk, az ellenőrző könyv szöveges bejegyzései, közösségi munkák, kirándulások, tanórák, stb. tapasztalatai.

A közösség (osztály) véleménye. Önértékelés.

Az osztályfőnök a diákönkormányzat tagjainak előkészítésével tervezzen félévkor és év végén olyan osztályfőnöki órát, ahol a tanulók, a megismert szempontok alapján maguk értékelik társuk magatartását és szorgalmát. Az őszinte vélemények megismerése érdekében ilyenkor az osztályfőnök véleményével meghatározó módon ne befolyásolja a tanulókat. Ha úgy látja, hogy a tanulók a realitástól eltávolodnak, célirányos kérdésekkel igyekezzon segíteni nekik. Ez alkalommal kell az osztályfőnöknek tisztázni, hogy a tanuló milyennek látja saját magát, majd ezt összevetni az osztály és az osztályfőnök véleményével.

Az osztályban tanító pedagógusok véleménye.

Az osztályfőnök az osztályban tanító kollégáinak véleményét a tanulókról személyes megbeszélés során kérje ki, ismerje meg.

Az osztályfőnök figyelme terjedjen ki azon pedagógusok véleményének kikérésére is, akik tanórán kívül kerülnek kapcsolatba a tanulókkal (pl. szakkör, edzés, közösségi rendezvény, konzultáció és az ifjúságvédelmi munka során).

Az osztályfőnök a fenti komplex vélemények alapján készíti el javaslatát, amit az osztályozó konferencia elé terjeszt. Lényeges elem, hogy véleményt nyilvánítók (tanárok, diákok) ismerjék a magatartás és a szorgalom értékelésének alapvető, útmutató szempontjait, melyek az alábbiak:

A tanuló magatartása:

Példás, ha a közösségben munkáját önként vállalja, azt önállóan, felelősségérzettel végzi, s jó kezdeményezéseivel, cselekvőkészségével, valamint az iskolai házirend betartásával kitűnik, társainak viselkedésével, tanulmányaival példát mutat. Igazolatlan mulasztása nincs. Bukott tanuló magatartása példásra nem értékelhető.

Jó, ha a rábízott közösségi munkáját tisztességgel elvégzi, cselekvőkészségével, valamint az iskolai házirend betartásával hozzájárul az eredményes, jó osztály- illetve iskolai légkör kialakításához.

Változó, ha a közösségi munkában csak vonakodva, rendszertelenül illetve pontatlanul vesz részt, esetenként megsérti a házirendet, iskolai vagy iskolán kívüli viselkedésével kapcsolatban kifogások merülnek fel, rendszeretete ingadozó, de ugyanakkor igyekezetet mutat a hibák kijavítására.

Rossz, ha rendszertelenül és felelőtlenül végzi munkáját, valamint fegyelmezetlenségeivel a közösség munkáját, fejlődését hátráltatja, azaz társainak általában rossz példát mutat.

A tanuló szorgalma:

Példás, ha kötelességteljesítése kifogástalan, azaz képességeihez és körülményeihez mérten a tanítási órákra való felkészülésére a rendszeresség és a pontosság, az órai munkájára pedig a cselekvőkészség a jellemző. (Valamely tárgyból bukott tanuló nem lehet példás szorgalmú.).

Jó, ha a kötelességteljesítése csak ritkán kifogásolható, azaz a tanítási órákra való felkészülése majdnem mindig pontos, órák alatti cselekvőkészségére számítani lehet.

Változó, ha kötelességteljesítése nagyon hullámzó, azaz a tanítási órákra való felkészülése rendszertelen és pontatlan, kötelességét csak figyelmeztetések után teljesíti, órai munkájára pedig közömbösség jellemző. Nem a képességeinek megfelelően teljesít.

Hanyag, ha kötelességteljesítése erősen kifogásolható, azaz képességeihez és körülményeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében, munkájában pedig megbízhatatlan.

A magatartás értékelésekor figyelembe kell venni a Házirend igazolatlan mulasztásokra vonatkozó megállapításait. Ezek a következők:

Ha a tanulónak 1 órától 1 tanítási napig terjedő igazolatlan mulasztása van, magatartási jegye legfeljebb jó lehet.

1 tanítási napot meghaladó igazolatlan mulasztás esetén a magatartásjegy változónál jobb nem lehet.

20 óránál több igazolatlan hiányzás esetén a tanuló magatartása rossz

2.4.2. A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

A tanulók jutalmazásának elvei:

A jutalmazás alapja a tanulmányi munkában, sportban, kulturális területen elért eredmény, s a jó közösségi teljesítmény, az iskola jó hírnevének növelése, a példás szorgalom és magatartás. Jutalom egy-egy időszak eredményes munkájáért vagy kiemelkedő teljesítményért adható.

Ha a tanuló a tanítási szünetben elismerésre méltó cselekedetet hajt végre, a tanítás megkezdése után jutalomban részesíthető. A kiemelkedő eredményt elért tanulók jutalmazása a közösség előtt történik.

A tanulók elismerésének fokozatai és alkalmai:

- Szaktanári, tanulószobás nevelői szóbeli és írásbeli dicséret: év közben az elért eredményhez kapcsolódik.
- Osztályfőnöki dicséret: az osztályközössége előtt a jó közösségi munkáért, példás szorgalmáért és magatartásáért adható.
- Igazgatói dicséretben az a tanuló részesül,
- aki egész év során valamilyen téren kiemelkedik társai közül (javaslatot az osztályfőnök, szaktanárok tesznek),
- aki valamennyi tantárgyból „jeles” eredményt ér el,
- aki tanulmányi versenyeken (városi, területi, országos), kulturális- vagy sportversenyeken az iskola jó hírét növelő eredményt ér el.

Nevelőtestületi dicséretre a huzamosabb ideig tartó példamutató kötelességteljesítés, kiváló tanulmányi eredmény elismeréseként a nevelőtestület dönt, amelyet félévkor a tájékoztató füzetbe, év végén a bizonyítványba kell jegyezni.

A jó közösségi összefogást, a kiváló eredménnyel végzett együttes munkát a nevelőtestület elismerésében részesítheti. Az elismerésre – amely többféle lehet – a munkaközösségek is tehetnek javaslatot.

Rendszeres időközönként a tanulókat a közösség előtt dicséretben részesítjük.

Tanév végén a Szalai Miklós Iskolafejlesztési Alapítvány az alapító okiratában megfogalmazottak szerint Szalai –Díjat illetve tantárgyi elismerést adhat az arra érdemes tanulóknak.

Fegyelmező intézkedések:

A fegyelmező intézkedések alkalmazásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől – indokolt esetben, a vétség súlyár tekintette – el lehet térni.

A tanulóval szemben a következő fegyelmező intézkedések alkalmazhatók:

- Szóbeli és írásbeli figyelmeztetés,
- osztályfőnöki vagy igazgatói intés.

A szóbeli és írásbeli figyelmeztetés lehet:

- szaktanári: a tantárgy követelményeinek nem teljesítése, hiányos felszerelés, házi feladat többszöri hiánya, valamint órákon, foglalkozásokon többszöri fegyelmezetlenség miatt,
- ügyeletes tanári: tanítás előtt vagy az óráközi szünetekben történt fegyelmezetlenség miatt,
- osztályfőnöki: a tanuló halmozottan jelentkező tanulmányi és magatartásbeli
- osztályfőnöki írásbeli intés az osztályfőnöki szóbeli figyelmeztetést követően adható, kivéve, ha a cselekmény súlya azonnali intés alkalmazását teszi szükségessé.
- Az igazgatói írásbeli intést – a körülmények mérlegelésével – az osztályfőnök kezdeményezi.

A fegyelmező intézkedéseknek a magatartás érdemjegyben tükröződnie kell:

- osztályfőnöki intés esetén nem lehet „példás”
- igazgatói intés esetén nem lehet „változó” értékelésnél jobb.

Halimba, 2020. augusztus 31.

A pedagógiai programot az iskola tantestülete 2020. augusztus 31-ei értekezletén elfogadta.

Jóváhagyta:

Nagy Noémi
intézményvezető

A szülői munkaközösség 2020. szeptember 1-én tartott értekezletén,
a Diákönkormányzat 2020. szeptember 1.-i megbeszélésén
a Pedagógiai Programban foglaltakat megtárgyalta, azzal egyetértett.

Szülői Munkaközösség elnöke

Diákönkormányzat képviselője

Diákönkormányzatot segítő tanár

